

MONGE-AMPÈRE DENKLEMİ İÇİN
DIRICHLET PROBLEMİ

Nevin Kargı

Anadolu Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Lisansüstü Yönetmeliği Uyarınca
Matematik Anabilim Dalında
YÜKSEK LİSANS TEZİ
Olarak Hazırlanmıştır

Danışman: Prof.Dr.. A.Okay Çelebi

Şubat-1987

Nevin Kargı'nın YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak hazırladığı "Monge-Ampere Denklemi İçin Dirichlet Problemi" başlıklı bir çalışma, jürimizce Lisansüstü Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca değerlendirilerek kabul edilmiştir.

27/5./1987

Başkan : Prof.Dr. Okay Celebi P.

Üye : Prof.Dr. Rüstem Kaya.Üye : Doç.Dr. Abdullah ALTIN

Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 3.6.1987..
gün ve .148:1..... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Rüstem KAYA

Enstitü Müdürü

ÖZET

Bu çalışmada, Monge-Ampère denklemleri için Dirichlet problemi incelenmiş, bir varlık ve teklik teoremi ispatlanmıştır. İspatta maksimum ilkesi kullanılmıştır. Bu amaçla, önce çözümün kendisi ve ilk iki basamaktan türevi için birer alt ve üst sınır bulunmuş, daha sonra bölgenin içinden sınıra yaklaşıldığı zaman, üçüncü türevler için bir üst sınır araştırılmıştır. Altıncı bölümde, bulunan bu değerler yardımıyla, bir varlık ve teklik teoremi elde edilmiştir.

SUMMARY

In this survey, the existence and uniqueness of the Monge-Ampère equation has been investigated. We have utilized the maximum principle. For the proof we need the estimates of the derivatives of the proposed solution up to and including third order which are obtained in the chapters 2-5. In the last chapter we have made use of the results obtained before to prove the existence and uniqueness theorem.

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans çalışmalarımın yönetimini kabul ederek bana bu tezi hazırlama olanağı sağlayan, tezin hazırlanması sırasında yardımlarını esirgemeyen, hocam Sayın Prof.Dr. A.Okay Çelebi'ye, öneri ve fikirlerinden yararlandığım hocam Sayın Prof.Dr.Rüstem Kaya'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

SIMGELER DİZİNİ

<u>Simgeler</u>	<u>Açıklama</u>
R^n	n - boyutlu reel uzay.
$ x $	$x_i \in R$ olmak üzere $x = (x_1 \dots x_n)$ sıralı n -lisi için $ x = (\sum x_i^2)^{1/2}$ sabit.
Ω	R^n de bir bölge
$\partial\Omega$	Ω bölgesinin sınırı.
$\bar{\Omega}$	$\Omega \cup \partial\Omega$
$u_{,i}$	$\frac{\partial u}{\partial x_i}$, u nun x_i ye göre birinci türevi.
$u_{,ij}$	$\frac{\partial^2 u}{\partial x_i \partial x_j}$ u nun $x_i x_j$ ye göre ikinci türevi
∇u	$(u_{x_1}, \dots, u_{x_n}) = u$ nun gradiyenti
$d(x)$	x sin $\partial\Omega$ olan uzaklığı.
$\{u_{,ij}\}$	Hessian matrisi.
$\{u^{ij}\}$	Hessian matrisinin tersi.
$A = \{A^{ij}\}$	Hermityen matrisinin kofaktör matrisi.
$O(x ^3)$	$ x ^3$ ile bölüdüğü zaman sınırlı kalan her fonksiyon.

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa No</u>
ÖZET	iv
SUMMARY	v
SİMGELER DİZİNİ	vii
1. GİRİŞ	1
2. İKİNCİ BASAMAĞA KADAR OLAN TÜREVLER İÇİN KESTİRİMLER	4
3. ÜÇÜNCÜ TÜREVLER İÇİN İÇ KESTİRİMLER	21
4. BAZI ÜÇÜNCÜ TÜREVLER İÇİN TEK TARAFLI SINIR KESTİRİMLERİ	27
5. BİR LEMMA	33
6. KESİN KONVEKS BİR ÇÖZÜM İÇİN VARLIK VE TEKLİK .	42
KAYNAKLAR DİZİNİ	49

1. GİRİŞ

Bu çalışmada, lineer olmayan eliptik denklemler için, Dirichlet problemi ele alınacaktır. İncelemede, temel kaynak olarak (Caffarelli, Nirenberg and Spruck, 1984) kullanılacaktır. Ω bölgesi, R^n de, sınırlı bir bölge olsun. u fonksiyonu $\bar{\Omega}$ da tanımlı, reel ve her basamaktan sürekli türevlere sahip olsun. Ele alınan Dirichlet problemi, $F(x, u, u_i, u_{jk}) = 0$ Ω da eliptik bir diferensiyel denklem olmak üzere

$$\begin{aligned} \Omega \text{ da } F(x, u, u_i, u_{jk}) &= 0 & (1.1) \\ \partial\Omega \text{ da } u &= \phi \end{aligned}$$

probleminin $u \in C^\infty(\bar{\Omega})$ olan çözümünün bulunmasıdır. Burada $\phi \in C^\infty(\partial\Omega)$ dir. F 'nin eliptik olması, $\frac{\partial F}{\partial u_{ij}}$ matrisinin pozitif tanımlı olması demektir.

Bu çalışmada (1.1) rin özel şekli olan, Ω kesin konveks bölgesinde, $\phi \in C^\infty(\bar{\Omega})$ ve $\bar{\Omega}$ da $\psi > 0$, $\psi \in C^\infty(\bar{\Omega})$ olmak üzere

$$\begin{aligned} \Omega \text{ da } \det(u_{ij}) &= \psi(x) & (1.2) \\ \partial\Omega \text{ da } u &= \phi \end{aligned}$$

Monge-Ampère denklemleri konu edilecektir. Bu denklem için, çözümün varlığını ve tekliğini veren, aşağıdaki teorem ispatlanacaktır.

Teorem 1.1 (1.2)'nin bir tek $u \in C^\infty(\bar{\Omega})$ kesin konveks çözümü vardır.

Monge-Ampère denklemleri ile çeşitli geometri problemlerinde karşılaşılır. Örneğin pekçok araştırmacı Minkowski problemini Monge-Ampère denklemi için incelemiştir. Kısaca Minkowski problemi, R^{n+1} de Gauss eğriliği verilen, kapalı konveks bir hiperyüzeyin varlığının incelenmesidir. 1971'de A.V.Pogorelov (Pogorelov, 1971a, b, c) üç tane çalışmasını yayınlamıştır. Ω da düzgün olan çözümlerin nasıl bulunduğunu, bu çalışmalarında kısaca anlatmıştır. Ω nın herhangi bir

kompakt alt cümlesinde, çözümün üçüncü türevlerini hesaplamak için E.Calabinin (Calabi, 1958) fikirlerinden yararlanmıştır. 1974'de Calabi ve Nirenberg, $u \in C^\infty(\bar{\Omega})$ çözümleri bulma problemine çalışmışlardır. Üçüncü basamağa kadar olan türevler için, sınıra kadar kestirimler bulmuşlardır. Sonuçların bazıları (Nirenberg, 1974)'de yayınlanmıştır. Fakat üçüncü basamaktan türevlerin, sınır komşuluğundaki hesaplamaları tam değildi. Calabi ve Nirenberg bazı üçüncü basamaktan türevler için, tek taraflı sınırlar buldular. S.Cheng ve S.T.Yau Dirichlet problemine çalışmışlar ve üçüncü basamaktan türevler için, aynı zorluklarla karşılaşmışlardır. Küre üzerinde Minkowski problemi için ve (1.2) Dirichlet probleminin $u \in Lip(\bar{\Omega}) \cap C^\infty(\Omega)$ çözümlerinin varlığı için ispatlarının tamamını (Cheng and Yau, 1976, 1977)'de vermişlerdir. Bu yazarların Dirichlet problemini ele alış tarzları, küre üzerinde Minkowski probleminin çözümünü bulmak olmuştur. Son zamanlarda, P.L.Lions (Lions, 1981), (Lions, 1983), (Lions, 1985) çalışmalarında özel bir metot kullanarak, çözümlerin varlığının ispatını vermiştir. T.Aubin'in de (Aubin, 1981) buna benzer çalışması vardır.

Bu incelemede, sınıra kadar olan düzgün çözümlerin varlığını Calabi ve Nirenberg'in fikirlerine ek olan kestirim bulunarak, gösterilecektir.

Teoremin ispatı için, maksimum ilkesi kullanılarak (1.2)'nin çözümleri için aşağıdaki kestirimler çıkarılacaktır.

$$|u|_2 \leq K \quad (1.3)$$

$x, y \in \bar{\Omega}$ için

$$\sum_{i,j} |u_{ij}(x) - u_{ij}(y)| \leq \frac{K}{1 + |\log |x-y||} \quad (1.4)$$

$C^2(\bar{\Omega})$ da norm

$$|u|_2 = \max_{\Omega} |u| + \sum_i \max_{\Omega} |u_i| + \sum_{i,j} \max_{\Omega} |u_{ij}|$$

olarak tanımlansın. Benzer olarak C^3 uzayında norm tanımlanır. Buna göre K sabiti bölgeye, C^3 de, ψ 'nin $|\psi|_3$ normuna

ve $|\phi|_4$ bağılıdır. (1.4) kestirimi çözümün ikinci türevleri için sürekliliğin logaritmik modülünü gösterir.

İkinci bölümde, (1.3)'ün ispatının tamamı verilecektir.

Üçüncü bölümde, çözümün üçüncü türevleri için, iç kestirim verilecektir.

Dördüncü bölümde, (1.4)'ün ispatına yardımcı olacak üçüncü türevler için, yukarıdan bir sınır bulunacaktır.

Beşinci bölümde, bir lemma olarak verilen, ilginç sonuç önceki bölümde v fonksiyonuna uygulandığı zaman, v_α 'nın sürekliliğin logaritmik modülünü sağladığı gösterilecektir.

Altıncı bölümde, maksimum ilkesi ve lemma 5.1 kullanılarak, $x \in \partial\Omega$, $y \in \bar{\Omega}$ için,

$$\sum_{i,j} |u_{ij}(x) - u_{ij}(y)| \leq \frac{K}{1 + |\log|x-y||} \quad (1.4)'$$

kestirimi çıkarılacaktır. Bu eşitsizlik ile üçüncü türevler için iç kestirim olan

$$\Omega \text{ da } |\partial^3 u(x)| \leq \frac{K}{d(x)} \quad (1.5)$$

birlikte alınarak (1.4) kestirimi çıkarılacaktır.

Böylece (1.2)'nin $u \in C^\infty(\bar{\Omega})$ olan kesin konveks çözümünün varlığı gösterilmiş olacaktır. Ayrıca, çözümün tekliği çıkarılarak, teoremin ispatı tamamlanacaktır.

2. İKİNCİ BASAMAĞA KADAR OLAN TÜREVLER İÇİN KESTİRİMLER

Bu kısımda, sırasıyla u fonksiyonun, birinci türevleri ve ikinci türevleri için sınırlar bulacağız, u^0 fonksiyonu $\bar{\Omega}$ da her basamaktan sürekli türevlere sahip ve $\partial\Omega$ da ϕ 'ye eşit olan bir kesin konveks fonksiyon olsun.

Önce, $|u|$ yu hesaplayalım. u konveks fonksiyon olduğundan, maksimum değerini sınırda alır.

$$u \leq \max \phi$$

Maksimum ilkesi yardımı ile

$$u^0 \leq u \quad (2.1)$$

yazabiliriz. Böylece u için,

$$|u| \leq K \quad (2.1)'$$

kestirimini buluruz.

İkinci olarak, $|\nabla u|$ yu hesaplayalım. u konveks fonksiyon olduğundan, $|\nabla u|$ maksimum değerini sınırda alır. u_ν sınır üzerinde, u 'nun dış normal doğrultusundaki türevini gösterebilir. Teğetsel türevler bilindiğinden, $\partial\Omega$ da, $|u_\nu|$ yi hesaplamak yeterlidir. (2.1)'den

$$\partial\Omega \text{ da } u_\nu \leq u_\nu^0 \quad (2.2)$$

yazabiliriz. Çünkü $(u^0 - u) \leq 0$ dolayısıyla $\partial\Omega$ da $(u^0 - u)_\nu \geq 0$ dir. u_ν 'nin bir alt sınırını bulmak için, sadece u 'nun konveksliğini kullanacağız. Sınırda bir nokta alalım. Bu nokta başlangıç noktası ve x_n -ekseni, sınırın iç normali doğrultusunda olsun. Pozitif x_n -ekseninin bölgeden çıktığı, noktayı da y olarak alalım.

Konveksliği kullanarak

$$-u_\nu(0) = u_n(0) \leq u_n(y)$$

(2.2)'yi kullanarak

$$u_n(y) \leq u_n^0(y) \leq 2 |\nabla u^0(y)|$$

dir. Böylece

$$-u_\nu(\bar{o}) = u_n(\bar{o}) \leq u_n(y) \leq 2 |\nabla u^0(y)| \quad (2.3)$$

elde ederiz. Sınırdaki ve dolayısıyla $\bar{\Omega}$ da

$$|\nabla u| \leq K_2 \quad (2.4)$$

buluruz. K_2 $|u^0|_1$ e bağlı sabittir.

Üçüncü olarak, uygun engel (barrier) fonksiyonları yardımı ile, $\partial\Omega$ da u 'nun ikinci türevleri için, kestirimleri hesaplayalım. $\det(u_{ij}) = \psi(x)$ denkleminin her iki tarafının, logaritmasını aldıktan sonra, x_k 'ya göre türevini alalım.

$$\frac{\partial}{\partial x_k} (\log \det(u_{ij})) = \frac{1}{\det(u_{ij})} \left(\begin{array}{c} \left| \begin{array}{ccc} u_{k11} & u_{12} & \dots & u_{1n} \\ u_{k21} & u_{22} & & u_{2n} \\ \vdots & & & \vdots \\ u_{knl} & & & u_{nn} \end{array} \right| + \left| \begin{array}{ccc} u_{11} & u_{k12} & \dots & u_{1n} \\ u_{21} & u_{k22} & & u_{2n} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ u_{n1} & u_{kn2} & & u_{nn} \end{array} \right| \\ \\ + \dots + \left| \begin{array}{ccc} u_{11} & u_{12} & \dots & u_{k1n} \\ u_{21} & u_{22} & & u_{k2n} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ u_{n1} & u_{n2} & & u_{knn} \end{array} \right| \end{array} \right)$$

$$= \frac{1}{\det(u_{ij})} [(u_{k11} \cdot A_{11} + u_{k21} A_{21} + \dots + u_{knl} A_{nl}) + (u_{k12} A_{12} + u_{k22} A_{22} + \dots$$

$$+ u_{kn2} A_{n2}) + \dots + (u_{k1n} A_{1n} + u_{k2n} A_{2n} + \dots + u_{knn} A_{nn})]$$

$A = (\det H) \cdot H^{-1}$ olduğundan

$$= u^{11} u_{k11} + u^{21} u_{k21} + \dots + u^{n1} u_{knl} + \dots + u^{1n} u_{k1n} + u^{2n} u_{k2n} + \dots + u^{nn} u_{knn}$$

$$= \sum_i \sum_j u^{ij} u_{kij}$$

elde ederiz.

$L = u^{ij} \partial_i \partial_j$ lineerleştirilmiş operatörü göstermek üzere,

$$Lu_k = u^{ij} u_{kij} = (\log \psi)_k \quad (2.5)$$

yazabiliriz. $x_1 \partial_k - x_k \partial_1$ bir açısız türev operatörünü gösterir.

$$\begin{aligned} L(x_1 u_k - x_k u_1) &= u^{ij} \partial_i \partial_j (x_1 u_k - x_k u_1) \\ &= \sum_{i,j=1}^n x_1 u^{ij} u_{kij} + \sum_{j=1}^n 2 u^{1j} u_{kj} \\ &\quad - \sum_{i,j=1}^n x_k u^{ij} u_{lij} - \sum_{j=1}^n 2 u^{kj} u_{1j} \\ &= x_1 (\log \psi)_k - x_k (\log \psi)_1 + \sum_{j=1}^n 2 (u^{1j} u_{kj} - u^{kj} u_{1j}) \\ &= (x_1 \partial_k - x_k \partial_1) \log \psi + \sum_{j=1}^n 2 (u^{1j} u_{kj} - u^{kj} u_{1j}) \end{aligned}$$

$$\sum_{j=1}^n 2 (u^{1j} u_{kj} - u^{kj} u_{1j}) = 0 \text{ olduğundan,}$$

$$L(x_1 u_k - x_k u_1) = (x_1 \partial_k - x_k \partial_1) \log \psi \quad (2.6)$$

bulunur.

Sınırın herhangi bir noktasını seçelim. Bu nokta, genellikle bir şey kaybetmeksizin başlangıç noktası olabilir. x_n eksenini iç normal olarak alalım. Başlangıç noktası komşuluğunda sınırı

$$\rho: \mathbb{R}^{n-1} \rightarrow \mathbb{R}$$

ile gösterelim. ρ fonksiyonunun $0 \in \mathbb{R}^{n-1}$ komşuluğunda, Taylor açılımını gözönüne alalım. $x_n = 0$ düzlemi, yüzeyin teğet düzlemi olduğundan, $\forall \alpha < n$ için $\rho_\alpha(0, \dots, 0) = 0$ dir.

Buna göre;

$$x_n^\rho(0, \dots, 0) + \sum_{\alpha < n} \frac{\partial \rho}{\partial x_\alpha}(0) x_\alpha + \frac{1}{2!} \sum_{\alpha, \beta < n} \frac{\partial^2 \rho}{\partial x_\alpha \partial x_\beta}(0) x_\alpha x_\beta + \frac{1}{3!} \sum \frac{\partial^3 \rho}{\partial x_\alpha \partial x_\beta \partial x_\gamma} x_\alpha x_\beta x_\gamma + \dots$$

$$x_n = \rho(x') = \frac{1}{2} B_{\alpha\beta} x_\alpha x_\beta + O(|x'|^3)$$

bulunur.

Sınırdaki $u = \phi$ olduğundan, $u - \phi = 0$ dir. Aynı zamanda $\alpha, \beta < n$ için $(u - \phi)_\alpha = 0$ ve $(u - \phi)_{\alpha\beta} = 0$ dir. Bölge içerisinde birinci ve ikinci türevler sıfırdan farklı olur.

$(u - \phi)(x_1, \dots, x_{n-1}, \rho(x_1, \dots, x_{n-1})) = 0$ kapalı fonksiyon olarak yazalım.

$$\begin{aligned} \alpha < n \text{ için } \frac{\partial}{\partial x_\alpha} ((u - \phi)(x_1, \dots, x_{n-1}, \rho(x'))) &= (\partial_\alpha + \rho_\alpha \partial_n) (u - \phi) \\ &= (u - \phi)_\alpha + \rho_\alpha(x') (u - \phi)_n \\ &= (u - \phi)_\alpha + B_{\alpha\beta} x_\beta (u - \phi)_n \end{aligned}$$

olarak yazıp

$$\begin{aligned} |(u - \phi)_\alpha + (u - \phi)_n B_{\alpha\beta} x_\beta| &\leq |(u - \phi)_\alpha| + |(u - \phi)_n| |B_{\alpha\beta}| |x_\beta| \\ &\leq (|u_\alpha| + |\phi_\alpha|) + (|u_n| + |\phi_n|) |B_{\alpha\beta}| |x_\beta| \end{aligned}$$

$B_{\alpha\beta} = \text{sabit}$, $|x_\beta| \leq |x|^2$ dir. $|\nabla u| \leq K$ olduğundan $|u_n| \leq K$
 $|u_\alpha| \leq K$ ve $\phi \in C^\infty(\bar{\Omega})$ dan $|\phi_n| \leq K$ dir.

$$\leq (K_1 + K_2) + (K_3 + K_4) |B_{\alpha\beta}| |x|^2$$

$K_1 + K_2$ ve $K_3 + K_4$ ün uygun seçimi ile

$$\begin{aligned} &\leq K_5 |x|^2 + K_6 |x|^2 \\ &\leq (K_5 + K_6) |x|^2 \\ &\leq C |x|^2 \end{aligned}$$

elde edilir.

$\alpha, \beta < n$ için,

$$\begin{aligned} (\partial_\beta + \rho_\beta \partial_n) (\partial_\alpha + \rho_\alpha \partial_n) (u - \phi) &= (u - \phi)_{\alpha\beta} + \rho_{\alpha\beta} (u - \phi)_n + \rho_\alpha (u - \phi)_{n\beta} + \rho_\beta (u - \phi)_{n\alpha} \\ &\quad + \rho_\alpha \rho_\beta (u - \phi)_{nn} = 0 \\ &= (u - \phi)_{\alpha\beta} + B_{\alpha\beta} (u - \phi)_n + B_{\alpha\beta} x_\beta (u - \phi)_{n\beta} \end{aligned}$$

$$+ B_{\alpha\beta} x_{\alpha} (u-\phi)_{n\alpha} + B_{\alpha\beta}^2 x_{\alpha} x_{\beta} (u-\phi)_{nn} = 0$$

Özellikle başlangıç noktasında,

$$(u-\phi)_{\alpha\beta} + B_{\alpha\beta} (u-\phi)_n = 0$$

elde ederiz.

$$|(u-\phi)_{\alpha\beta} + B_{\alpha\beta} (u-\phi)_n| \geq 0$$

$$|(u-\phi)_{\alpha\beta}| + |B_{\alpha\beta} (u-\phi)_n| \geq 0$$

$$|\phi_{\alpha\beta}| - |u_{\alpha\beta}| + |B_{\alpha\beta}| (|u_n| - |\phi_n|) \geq 0$$

$$|u_{\alpha\beta}| \leq |\phi_{\alpha\beta}| + |B_{\alpha\beta}| (|u_n| - |\phi_n|)$$

$$|u_{\alpha\beta}| \leq |\phi_{\alpha\beta}| + |B_{\alpha\beta}| (|u_n| + |\phi_n|)$$

$$|u_{\alpha\beta}| \leq K_1 + K_2 (K_3 + K_4)$$

(2.8)

$$|u_{\alpha\beta}| \leq C$$

bulunur.

$\xi = (\xi_1, \xi_2, \dots, \xi_{n-1})$ herhangi bir birim vektör olmak üzere

$$\sum_{\alpha, \beta < n} u_{\alpha\beta}(0) \xi_{\alpha} \xi_{\beta} \geq c_0 > 0 \quad (2.9)$$

kestirimini hesaplayalım.

Bunun için genellikle bir şey kaybetmeksizin $\xi_1 = 1$, $\alpha \neq 1$ için $\xi_{\alpha} = 0$ seçerek

$$u_{11}(0) \geq c_0 > 0 \quad (2.9)'$$

olduğunu göstermek, yeterli olacaktır.

$\alpha < n$ için, $u(0) = u_{\alpha}(0) = 0$ olduğu kabul edilebilir.

(2.9)' nün ispatı için, engel fonksiyonunu ve (2.4)'ün ispatını tekrar edeceğiz. (2.7)'den yararlanarak u 'nun sıfır noktası komşuluğunda taylor açılımını yazalım.

$$\begin{aligned}
u(x', \rho(x')) = \phi(x', \rho(x')) = u(0) + \sum_{\alpha < n} (u_{\alpha}(0) + \rho_{\alpha}(0) u_n(0)) x_{\alpha} \\
+ \frac{1}{2!} \sum_{\alpha, \beta < n} (u_{\alpha\beta}(0) + \rho_{\alpha\beta}(0) u_n(0) + \rho_{\alpha}(0) u_{n\beta}(0) \\
+ \rho_{\beta}(0) u_{\alpha n}(0) + \rho_{\alpha}(0) \rho_{\beta}(0) u_{nn}(0)) x_{\alpha} x_{\beta} \\
+ \frac{1}{3!} \sum_{\alpha, \beta, \ell < n} (u_{\alpha\beta\ell}(0) + \rho_{\alpha\beta\ell}(0) u_n(0) + \rho_{\alpha\beta\ell}(0) u_n(0) \\
+ \rho_{\alpha\beta}(0) u_{n\ell}(0) + \rho_{\alpha\beta}(0) \rho_{\ell}(0) u_{nn}(0) + \rho_{\alpha\ell}(0) u_{n\beta}(0) \\
+ \rho_{\alpha}(0) \rho_{\ell}(0) u_{n\beta n}(0) + \rho_{\alpha}(0) u_{n\beta\ell}(0) + \rho_{\beta\ell}(0) u_{\alpha n}(0) \\
+ \rho_{\beta}(0) \rho_{\ell}(0) u_{\alpha n n}(0) + \rho_{\beta}(0) u_{\alpha n \ell}(0) + \rho_{\alpha\ell}(0) \rho_{\beta}(0) u_{nn}(0) \\
+ \rho_{\alpha}(0) \rho_{\beta\ell}(0) u_{nn}(0) + \rho_{\alpha}(0) \rho_{\beta}(0) \rho_{\ell}(0) u_{n n n}(0) \\
+ \rho_{\alpha}(0) \rho_{\beta}(0) u_{n n \ell}(0)) x_{\alpha} x_{\beta} x_{\ell} + \dots
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
u = \phi = \frac{1}{2!} \sum_{\alpha, \beta < n} [u_{\alpha\beta}(0) + \rho_{\alpha\beta}(0) u_n(0)] x_{\alpha} x_{\beta} \\
+ \frac{1}{3!} \sum_{\alpha, \beta, \ell < n} [u_{\alpha\beta\ell}(0) + \rho_{\alpha\beta\ell}(0) u_n(0) + \rho_{\alpha\beta}(0) u_{n\ell}(0) + \rho_{\alpha\ell}(0) u_{n\beta}(0) \\
+ \rho_{\beta\ell}(0) u_{\alpha n}(0)] x_{\alpha} x_{\beta} x_{\ell} + \dots
\end{aligned}$$

$$u = \phi = \frac{1}{2!} v_{\alpha\beta} x_{\alpha} x_{\beta} + \text{üçüncü dereceden terimler} + 0(|x|^4)$$

elde ederiz. $\lambda = v_{11}/B_{11}$ alınırrsa;

$$\tilde{u} = u - \lambda x_n \quad (2.10)$$

fonksiyonu (1.2) denklemini sağlar.

$$\tilde{u} = u - \lambda x_n = \frac{1}{2} v_{\alpha\beta} x_{\alpha} x_{\beta} + 3.\text{cü dereceden terimler} + 0(|x|^4)$$

$$- v_{11}/B_{11} \left[\frac{1}{2} B_{\alpha\beta} + 0(|x|^3) \right]$$

$$\begin{aligned}
= \frac{1}{2} \sum_{\alpha, \beta < n} [u_{\alpha\beta}(0) + \rho_{\alpha\beta}(0) u_n(0)] x_{\alpha} x_{\beta} + \frac{1}{6} \sum_{\alpha, \beta, \ell < n} [u_{\alpha\beta\ell}(0) \\
+ \rho_{\alpha\beta\ell}(0) u_n(0) + \rho_{\alpha\beta}(0) u_{n\ell}(0) + \rho_{\alpha\ell}(0) u_{n\beta}(0) \\
+ \rho_{\beta\ell}(0) u_{\alpha n}(0)] x_{\alpha} x_{\beta} x_{\ell} + 0(|x|^4)
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& - \frac{u_{11}(0) + \rho_{11}(0)u_n(0)}{\rho_{11}(0)} \left[\frac{1}{2} \sum_{\alpha, \beta < n} \rho_{\alpha\beta}(0)x_\alpha x_\beta + \sum_{\alpha, \beta, \ell < n} \rho_{\alpha\beta\ell}(0)x_\alpha x_\beta x_\ell \right] \\
& = \frac{1}{2} \sum_{\alpha, \beta < n} \{ [\rho_{11}(0)u_{\alpha\beta}(0) + \rho_{11}(0)\rho_{\alpha\beta}(0)u_n(0) - u_{11}(0)\rho_{\alpha\beta}(0) - \rho_{11}(0)u_n(0)\rho_{\alpha\beta}(0)] / \rho_{11}(0) \} \cdot x_\alpha x_\beta \\
& + \frac{1}{6} \sum_{\alpha, \beta, \ell < n} \{ [\rho_{11}(0)u_{\alpha\beta\ell}(0) + \rho_{11}(0)\rho_{\alpha\beta\ell}(0)u_n(0) + \rho_{11}(0)\rho_{\alpha\beta}(0)u_{n\ell}(0) \\
& + \rho_{11}(0)\rho_{\alpha\ell}(0)u_{n\beta}(0) + \rho_{11}(0)\rho_{\beta\ell}(0)u_{\alpha n}(0) - u_{11}(0)\rho_{\alpha\beta\ell}(0) - \rho_{11}(0)u_n(0)\rho_{\alpha\beta\ell}(0)] \\
& / \rho_{11}(0) \} x_\alpha x_\beta x_\ell + O(|x|^4) \\
& = \frac{1}{2} \sum \{ [\rho_{11}(0)u_{\alpha\beta}(0) - u_{11}(0)\rho_{\alpha\beta}(0)] / \rho_{11}(0) \} x_\alpha x_\beta \\
& + \frac{1}{6} \sum_{\alpha, \beta, \ell < n} \{ [\rho_{11}(0)u_{\alpha\beta\ell}(0) + \rho_{11}(0)\rho_{\alpha\beta}(0)u_{n\ell}(0) + \rho_{11}(0)\rho_{\alpha\ell}(0)u_{n\beta}(0) \\
& + \rho_{11}(0)\rho_{\beta\ell}(0)u_{\alpha n}(0) - u_{11}(0)\rho_{\alpha\beta\ell}(0)] / \rho_{11}(0) \} \cdot x_\alpha x_\beta x_\ell + O(|x|^4).
\end{aligned}$$

$\alpha, \beta = 1$ için, x_1^2 nin katsayısı sıfırdır.

$a_{1j} = (\rho_{11}(0)u_{1j}(0) - u_{11}(0)\rho_{1j}(0)) / \rho_{11}(0)$ ve ikinci toplamdaki, fonksiyonların bir üst sınırı alınır,

$$|u| \leq \sum_{1 < j \leq n} a_{1j} x_1 x_j + C \left(\sum_{1 < \beta < n} x_\beta^2 + |x|^4 \right) \quad (2.10)$$

olduğu çıkarılır. Hata son terim ile kontrol edilebilir.

Engel fonksiyonu olarak,

$$h = -\varepsilon x_n + \delta |x|^2 + \frac{1}{2B} \sum_{1 < j \leq n} (a_{1j} x_1 + B x_j)^2$$

alalım. $B \gg C$, $\delta > 0$ küçük sabit ve $\varepsilon \ll \delta$ olarak, sınırda

$$\begin{aligned}
h - u &= \varepsilon x_n + \delta |x|^2 + \frac{1}{2B} (a_{12}^2 x_1^2 + 2B a_{12} x_1 x_2 + B^2 x_2^2 + \dots + a_{1n}^2 x_1^2 + 2B a_{1n} x_1 x_n + B^2 x_n^2) \\
& - (a_{12} x_1 x_2 + a_{13} x_1 x_3 + \dots + a_{1n} x_1 x_n + C(x_2^2 + x_3^2 + \dots + x_{n-1}^2 + |x|^4))
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= -\varepsilon x_n + \delta |x|^2 + \left(\frac{B}{2} - C\right) x_2^2 + \dots + \left(\frac{B}{2} - C\right) x_{n-1}^2 + \frac{B}{2} x_n^2 + \frac{1}{2B} (a_{12}^2 + \dots + a_{1n}^2) \cdot x_1^2 \\
&\quad - C |x|^4 \geq (\delta - C\varepsilon) |x|^2 + \left(\frac{1}{2} B - C\right) \sum_{1 < j < n} x_j^2 + \frac{1}{2B} x_n^2 + \frac{1}{2B} (a_{12}^2 + \dots + a_{1n}^2) x_1^2 - C |x|^4 \\
&\geq (\delta - C\varepsilon) |x|^2 + \left(\frac{1}{2} B - C\right) \sum_{1 < j < n} x_j^2 + \frac{1}{2B} x_n^2 + \frac{1}{2B} (a_{12}^2 + \dots + a_{1n}^2) x_1^2 - C |x|^4
\end{aligned}$$

veya

$$h - \tilde{u} \geq 0$$

olduğunu görürüz. $\{h_{ij}\}$ matrisinin özdeğerlerini bulalım.

$$\{h_{ij}\} = \begin{vmatrix} 2\delta + \frac{1}{B} \{a_{12}^2 + \dots + a_{1n}^2\} & a_{12} & a_{13} & \dots & a_{1n} \\ a_{12} & 2\delta + B & 0 & \dots & 0 \\ a_{13} & 0 & 2\delta + B & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{1n} & 0 & 0 & \dots & 2\delta + B \end{vmatrix}$$

$$\begin{aligned}
|\{h_{ij}\} - \lambda I| &= (2\delta + \frac{1}{B} \{a_{12}^2 + \dots + a_{1n}^2\} - \lambda) (2\delta + B - \lambda)^{n-1} - a_{12}^2 (2\delta + B - \lambda)^{n-2} \\
&\quad \dots - a_{1n}^2 (2\delta + B - \lambda)^{n-2} \\
&= (2\delta + B - \lambda)^{n-2} \left[(2\delta + \frac{1}{B} \{a_{12}^2 + \dots + a_{1n}^2\} - \lambda) (2\delta + B - \lambda) - a_{12}^2 \dots a_{1n}^2 \right] \\
&= (2\delta + B - \lambda)^{n-2} \left[\lambda^2 - \lambda (4\delta + B + \frac{1}{B} \{a_{12}^2 + \dots + a_{1n}^2\}) + 2\delta \right. \\
&\quad \left. \cdot (2\delta + B + \frac{1}{B} \{a_{12}^2 + \dots + a_{1n}^2\}) \right]
\end{aligned}$$

$$|\{h_{ij}\} - \lambda I| = 0 \text{ dan, } \lambda_1 = 2\delta, \lambda_2 = 2\delta + B + \frac{1}{B} \{a_{12}^2 + \dots + a_{1n}^2\}$$

ve diğerleride δ ya bağlı olarak bulunur. Buna göre, $\{h_{ij}\}$ nin en küçük özdeğeri 2δ dır. Bütün özdeğerler δ dan bağımsız olarak yukarıdan düzgün olarak sınırlıdır. δ nın küçük seçimi ile, bölgede

$$\det(h_{ij}) = \lambda_1 \dots \lambda_n \leq \psi$$

elde edilir.

h fonksiyonu $\tilde{u}$ için bir üst engeldir. Yani, maksimum ilkesiyle,

$$\tilde{u} \leq h$$

olur. Bu sebeple,

$$\tilde{u}_n(o) \leq h_n(o) = -\varepsilon$$

olur. Başlangıç noktasında,

$$\begin{aligned} \frac{\partial^2}{\partial x_1^2} \tilde{u}(x', \rho(x')) &= \tilde{u}_{11}(o) + \rho_{11}(o) \tilde{u}_n(o) + \rho_1(o) \tilde{u}_{n1}(o) + \rho_1(o) \tilde{u}_{1n}(o) + \rho_1^2(o) \tilde{u}_n(o) \\ &= \tilde{u}_{11}(o) + \rho_{11}(o) \tilde{u}_n(o) = 0 \end{aligned}$$

dır. Böylece,

$$\begin{aligned} \tilde{u}_{11}(o) &= \tilde{u}_{11}(o) = -\tilde{u}_n(o) \rho_{11}(o) \\ &\geq \varepsilon \rho_{11}(o) \geq c_0 \end{aligned}$$

dir. Burada c_0 sabiti, $\max \psi$, $\max \psi^{-1}$, ψ ve $|\phi|_4$ bağlıdır. Böylece (2.9)' ve (2.9) ispatlanmış olur.

Şimdi $u_{\alpha n}(o)$ karışık türevini hesaplayalım. $\alpha < n$ için,

$$T = \partial_\alpha + \sum_{\beta < n} B_{\alpha\beta} (x_\beta \partial_n - x_n \partial_\beta) \quad (2.11)$$

vektör alanını alalım.

Buna göre,

$$\begin{aligned} LT(u) &= u^{ij} \partial_i \partial_j (u_\alpha + \sum_{\beta < n} B_{\alpha\beta} (x_\beta u_n - x_n u_\beta)) \\ &= u^{ij} u_{\alpha ij} + u^{ij} \partial_i \partial_j \sum_{\beta < n} B_{\alpha\beta} (x_\beta u_n - x_n u_\beta) \end{aligned}$$

(2.6) dan

$$\begin{aligned} &= (\log \psi)_\alpha + \sum_{\beta < n} B_{\alpha\beta} (x_\beta \partial_n - x_n \partial_\beta) \log \psi \\ &= (\partial_\alpha + \sum_{\beta < n} B_{\alpha\beta} (x_\beta \partial_n - x_n \partial_\beta)) \log \psi \end{aligned}$$

$$= T \log \psi \quad (2.11)'$$

buluruz.

u^{ij} pozitif tanımlı olmasından, $|u^{ij}| \leq \sum u^{ii}$ olur. T vektör alanı olarak verildiğinden, lineer ve süreklidir. Sürekli T fonksiyonun, kompakt bir cümle üzerinde maksimumu vardır. O halde $|T| \leq C$ alınabilir. $\phi \in C^\infty(\bar{\Omega})$ verildiğinden, ϕ nin her basamaktan sürekli türevleri sınırlıdır. Bunları kullanarak,

$$\begin{aligned} |L(T(u-\phi))| &= |L(T(u)) - L(T(\phi))| \\ &\leq |LT(u)| + |LT(\phi)| \\ &\leq |T \log \psi| + |u^{ij} [\phi_{\alpha ij} + \sum_{\beta < n} B_{\alpha\beta} (x_\beta^\phi \phi_{nij} - x_n^\phi \phi_{\beta ij})]| \\ &\leq |T| |\log \psi| + |u^{ij}| [|\phi_{\alpha ij}| \\ &+ | \sum_{\beta < n} B_{\alpha\beta} (x_\beta^\phi \phi_{nij} - x_n^\phi \phi_{\beta ij}) |] \\ &\leq C + |u^{ij}| |C_1 + C_2 (x_\beta C_3 - x_n C_4)| \\ &\leq C + \sum u^{ii} C \\ &\leq C(1 + \sum u^{ii}) \end{aligned} \quad (2.12)$$

bulunur. Ayrıca sınırdaki,

$$\begin{aligned} |T(u-\phi)| &= | (u-\phi)_\alpha + \sum_{\beta < n} B_{\alpha\beta} (x_\beta (u-\phi)_n - x_n (u-\phi)_\beta) | \\ &= | \sum_{\beta < n} B_{\alpha\beta} (x_\beta (u-\phi)_n) | \\ &\leq \sum_{\beta < n} |B_{\alpha\beta}| (|x_\beta| (|u_n| + |\phi_n|)) \\ &\leq C |x|^2 \end{aligned} \quad (2.13)$$

dir. a, b uygun pozitif sabitler olmak üzere

$$\bar{w} = -a |x|^2 + bx_n$$

engel fonksiyonunu kullanacağız. L operatörünü w engel fonksiyonuna uygulayarak

$$Lw = -2a \sum u^{ii}$$

buluruz.

$$\begin{aligned} |L(T(u-\phi))| + Lw &= C(1 + \sum u^{ii}) - 2a \sum u^{ii} \\ &= C + (C-2a) \sum u^{ii} \end{aligned}$$

$$C \leq a \quad \text{ise} \quad \leq -a \sum u^{ii} + C$$

olur. Aritmetik ve geometrik ortalama teoremi ile

$$\det(u_{ij}) = \psi(x) \Rightarrow \det(u^{ij}) = \psi^{-1}(x) \quad \text{den}$$

$$\frac{1}{n} \sum u^{ii} \geq (\det(u^{ij}))^{1/n} = \psi^{-1/n}$$

dir. Ω da a sabitini yeterince büyük seçerek,

$$|L(T(u-\phi))| + Lw \leq 0$$

olduğunu kabul edebiliriz.

(2.13) ile Ω kesin konveks bölge olmasından, b 'nin büyük seçimi ile sınırdaki

$$|T(u-\phi)| \leq C|x|^2 \leq -a|x|^2 + bx_n = w$$

elde ederiz. Maksimum ilkesini uygulayarak, bölgede

$$|T(u-\phi)| \leq w$$

ve böylece başlangıç noktasında,

$$\begin{aligned} \partial_n T(u-\phi) &= \partial_n ((u-\phi)_{\alpha n}) + \sum_{\beta < n} B_{\alpha\beta} (x_{\beta}(u-\phi)_n - x_n(u-\phi)_{\beta}) \\ &= (u-\phi)_{\alpha n} + \sum_{\beta < n} B_{\alpha\beta} (x_{\beta}(u-\phi)_{nn} - (u-\phi)_{\beta} + x_n(u-\phi)_{\beta n}) \end{aligned}$$

$$\partial_n T(u-\phi) = (u-\phi)_{\alpha n} \leq b$$

$$|\partial_n T(u-\phi)| = |(u-\phi)_{\alpha n}| \leq b$$

buluruz. Böylece

$$|(u-\phi)_{\alpha n}| = |u_{\alpha n} - \phi_{\alpha n}| \leq |u_{\alpha n} + \phi_{\alpha n}| \leq |u_{\alpha n}| + |\phi_{\alpha n}| \leq b$$

$$|u_{\alpha n}(0)| \leq b - |\phi_{\alpha n}| \leq b - C_1$$

$$|u_{\alpha n}(0)| \leq K$$

(2.14)

kestirimi bulunur.

Sınırdaki son olarak, u_{nn} için kestirim bulalım. Bunun için (1.2) denklemini kullanacağız. Başlangıç noktasında determinantı, n.ci kolona göre açarsak

$$\psi(o) = \det(u_{ij}) = \sum_{i=1}^n A^{in} u_{in}$$

dir. Toplamda (n-1) tane teriminin sınırlı olduğunu gösterdik. O halde bu (n-1) terim toplamı da sınırlıdır. Buna göre, başlangıç noktasında

$$A^{nn} u_{nn} \leq C$$

dir. (2.9)'dan $A^{nn}(o)$ için bir alt sınır buluruz. Böylece

$$u_{nn}(o) \leq C \quad (2.14a)$$

olduğu görülür. $H = \{u_{ij}\}$ matrisinin bütün özdeğerlerin bir üst sınırı vardır. ψ bu özdeğerlerin çarpımına eşit olduğundan, bu özdeğerler için bir alt sınır buluruz. c_0 uygun bir sabiti göstermek üzere

$$u_{nn}(o) \geq c_0 > 0 \quad (2.14b)$$

bulunur.

Şimdi, ikinci türevler için iç kestirimleri bulabiliriz. Bunun için u_{rr} 'nin maksimum ilkesini gerçeklediğini göstermek yeterli olacaktır. (1.2) denklemini

$$F(\partial^2 u) = \log \det(u_{ij}) = \log \psi \quad (2.15)$$

şeklinde yazalım. Buna göre

$$L = F_{u_{ij}} \partial_i \partial_j = u^{ij} \partial_i \partial_j$$

L operatörü lineerleştirilmiş operatördür.

Lemma 2.1 Bileşenleri $H = \{u_{ij}\}$ pozitif tanımlı matrisler olan F konkav fonksiyondur.

İspat : F'nin birinci ve ikinci türevlerini bulalım.

$$\frac{\partial F}{\partial u_{ij}} = \frac{\partial}{\partial u_{ij}} (\log \det(u_{ij})) = \frac{A_{ij}}{u_{ij}} = u^{ij}$$

$$\begin{aligned} \frac{\partial^2 F}{\partial u_{ij} \partial u_{kl}} &= \frac{\frac{\partial}{\partial u_{kl}} (A_{ij}) \cdot \det(u_{ij}) - \frac{\partial}{\partial u_{kl}} (\det u_{ij}) \cdot A_{ij}}{(\det(u_{ij}))^2} \\ &= \frac{-A_{ik} A_{lj}}{(\det(u_{ij}))^2} \\ &= -u^{ik} u^{lj} \end{aligned}$$

dir.

$$A = \left[\frac{\partial^2 F}{\partial u_{ij} \partial u_{kl}} \right]_{n^2 \times n^2} = \{-u^{ik} u^{lj}\}_{n^2 \times n^2}$$

şeklinde bir matristir. Şeklinde bir matristir. $M = \{m_{ij}\}$ simetrik matrisler verilsin. $\{m_{ij}\} \in R^n$ matrislerin R^{n^2} uzayının noktaları ile eşleyebiliriz. (Hacısalıhoğlu, 1980).

Buna göre,

$$\begin{aligned} R^n_n &\xrightarrow[\text{örten}]{1:1} R^{n^2} \\ M = \{m_{ij}\} &\longrightarrow (b_1, b_2, \dots, b_n, \dots, b_{n^2}) \end{aligned}$$

yani,

$$b_{i+(j-1)n} = m_{ij}$$

dir. $H = \{u_{ij}\}$ pozitif tanımlı simetrik matrisi köşegenleştirerek $\{m_{ij}\}$ ler üzerinde,

$$\frac{\partial^2 F}{\partial u_{ij} \partial u_{kl}} m_{ij} m_{kl}$$

karesel formun negatif tanımlı olduğunu görelim. $H = \{u_{ij}\}$ pozitif tanımlı olduğundan, her özdeğeri pozitiftir. Bu özdeğerler $\lambda_i = u_{ii}$ olarak alınırsa

(2.15) nin x_r ye göre iki kez türevini alalım. Birincisinden

$$F_{u_{ij}} u_{rij} = \frac{\psi_r}{\psi}$$

ve ikincisinden

$$F_{u_{ij}} u_{rrij} + F_{u_{ij} u_{kl}} u_{rij} u_{rkl} = \frac{\psi_{rr}}{\psi} - \frac{\psi_r^2}{\psi^2}$$

buluruz. F'nin konkavlığını kullanırsak, C ψ ye bağlı bir sabit olmak üzere

$$\begin{aligned} L u_{rr} &= F_{u_{ij}} u_{rrij} \geq (\log \psi)_{rr} \\ &\geq -nC \end{aligned} \quad (2.15)'$$

elde ederiz. Herhangi bir sabit yönlü türev olan

$$T = c_j \partial_j \quad \Sigma c_j^2 = 1 \quad \text{için}$$

$$L T^2 u = F_{u_{ij}} \partial_i \partial_j (c_1^2 u_{11} + c_1 c_2 u_{12} + \dots + c_1 c_n u_{1n}$$

$$+ c_2 c_1 u_{21} + c_2^2 u_{22} + \dots + c_2 c_n u_{2n}$$

$$\vdots$$

$$+ c_n c_1 u_{n1} + c_n c_2 u_{n2} + \dots + c_n^2 u_{nn})$$

$$\geq c_1^2 (\log \psi)_{11} + c_1 c_2 (\log \psi)_{12} + \dots + c_1 c_n (\log \psi)_{1n}$$

$$+ c_2 c_1 (\log \psi)_{21} + c_2^2 (\log \psi)_{22} + \dots + c_2 c_n (\log \psi)_{2n}$$

$$\vdots$$

$$+ c_n c_1 (\log \psi)_{n1} + c_n c_2 (\log \psi)_{n2} + \dots + c_n^2 (\log \psi)_{nn}$$

$$\geq c_1^2 (-C) + c_1 c_2 (-C_1) + \dots + c_1 c_n (-C_1)$$

$$+ c_2 c_1 (-C_2) + c_2^2 (-C) + \dots + c_2 c_n (-C_2)$$

$$\vdots$$

$$+ c_n c_1 (-C_n) + c_n c_2 (-C_n) + \dots + c_n^2 (-C)$$

$$\geq (c_1^2 + c_2^2 + \dots + c_n^2) (-C) + 2 (c_i c_j) (-C_i)$$

$$L T^2 u \geq -C \quad (2.16)$$

olacak şekilde benzer hesap geçerlidir.

(2.15)' denkleminde $Lu = n$ olduğundan

$$L (u_{rr} + Cu) \geq 0$$

dır ve böylece $u_{rr} + Cu$ maksimum değerini sınırda alır. Bundan dolayı bölgede

$$u_{rr} \leq K$$

bulunur. Denklem, koordinatların ortogonal değişimi altında invaryant olduğundan, herhangi bir yöndeki türev olan $T = \sum c_i \partial_i$ için, c_i sabit $\sum c_i^2 = 1$ için bölgede

$$T^2 u \leq K \quad (2.17)$$

elde edilir. $T = (1/\sqrt{2})(\partial_i \pm \partial_j)$ alınır ve $u_{ii} > 0$ olduğu hatırlanırsa

$$T^2 u = \frac{1}{2} (u_{11} + 2u_{12} + u_{22}) \leq K$$

$$\frac{1}{2} u_{11} + u_{12} + \frac{1}{2} u_{22} \leq K$$

$$u_{12} \leq K - \frac{1}{2} (u_{11} + u_{22})$$

$$u_{12} \leq K - \frac{1}{2} (C_1 + C_1)$$

$$u_{12} \leq K - C_1$$

$$u_{12} \leq C$$

$$\frac{1}{2} u_{11} - u_{12} + \frac{1}{2} u_{22} \leq K$$

$$-u_{12} \leq K - \frac{1}{2} (u_{11} + u_{22})$$

$$-u_{12} \leq K - \frac{1}{2} (C_1 + C_2)$$

$$u_{12} \geq -K + c_1$$

$$u_{12} \geq c_0$$

$$|u_{ij}| \leq K \quad (2.17)'$$

elde edilir ve böylece $|u|_2 \leq K$ ispatlanır. $|u|_2 \leq K$ olması, L lineerleştirilmiş operatörün düzgün eliptik operatör olduğunu gösterir. $L = \sum a^{ij}(x) \partial_i \partial_j$ her $x \in \Omega$, $\xi \in \mathbb{R}^n - \{0\}$ μ_0 pozitif sabit olmak üzere

$$(\mu_0 \leq \mu(x) |\xi|^2 \leq a^{ij}(x) \xi_i \xi_j$$

eşitliği gerçekliyorsaydı, L operatörüne düzgün eliptiktir denir. Genel düzgün eliptik operatörde, a^{ij} matrisi simetrik ve pozitif olduğundan

$$\lambda(x) |\xi|^2 \leq a^{ij}(x) \xi_i \xi_j \leq \Lambda(x) |\xi|^2$$

eşitliği gerçekleşir. Burada $\lambda(x)$, $\Lambda(x)$ a^{ij} nin en büyük ve en küçük özdeğeridir. a^{ij} elemanları sınırlıdır. Önceki hesaplamalara dönerek herhangi bir T için,

$$L T^2 u = u^{ik} u^{lj} T u_{ij} - T u_{ij} - T u_{kl} + T^2 (\log \psi) \quad (2.18)$$

$$\geq c_0 |T u_{ij}|^2 - C$$

olduğunu görürüz. c_0 ve C hesaplanabilen pozitif sabitlerdir.

3- ÜÇÜNCÜ TÜREVLER İÇİN İÇ KESTİRİMLER

Önce Pogorelov (Pogorelov, 1971a, 1971b, 1971c) tarafından kullanılan Calabi'nin (Calabi, 1958) hesabını tanımlayacağız.

$$H = \{u_{ij}\} \quad \{u^{ij}\} = H^{-1} \text{ olmak üzere}$$

$$\sigma = u^{kl} u^{pq} u^{rs} u_{kpr} u_{lqs} \quad (3.1)$$

ifadesi, $ds^2 = u_{ij} dx_i dx_j$ Riemann metriği cinsinden üçüncü türevlerin karesinin büyüklüğünü ölçer. Burada c_1, c_2 pozitif sabitleri için

$$L\sigma = u^{ij} \sigma_{ij} \geq c_1 \sigma^2 - c_2 \quad (3.2)$$

olduğunu göstereceğiz. Daha sonra L düzgün eliptik olduğundan, maksimum ilkesi yardımıyla

$$\sigma(x) \leq \frac{c_3}{d^2(x)} \quad (3.2a)$$

çıkarılacaktır. Böylece, (1.5) bulunmuş olacaktır.

$$u^{ij} u_{kij} = (\log \psi)_k \quad (3.3)$$

$$u^{ij} u_{kpij} = u^{ia} u_{abp} u^{bj} u_{kij} + (\log \psi)_{kp}$$

$$u^{ij} u_{kprij} = u^{ia} u_{abr} u^{bj} u_{kpij} - 2 u^{ic} u_{cdr} u^{da} u_{abp} u^{bj} u_{kij} + (\log \psi)_{kpr}$$

$$+ u^{ia} u_{abpr} u^{bj} u_{kij} + u^{ia} u_{abp} u^{bj} u_{krij}$$

$u^{kl} u^{pq} u^{rs} u_{lqs} = u^{kpr}$ olsun, bu ifade k, p, r ye göre simetrik olduğundan

$$u^{kpr} u^{ij} u_{kprij} = u^{kpr} [(\log \psi)_{kpr} + 3 u^{ia} u_{abr} u^{bj} u_{kpij} - 2 u^{ic} u_{cdr} u^{da} u_{abp} u^{bj} u_{kij}]$$

dir. Sonra

$$u^{ij} \sigma_{ij} = 2 u^{kl} u^{pq} u^{rs} u_{lqs} u^{ij} u_{kprij} + 2 u^{ij} u^{kl} u^{pq} u^{rs} u_{kprij} u_{lqs}$$

$$- 12 u^{ij} u^{ka} u_{abi} u^{bl} u^{pq} u^{rs} u_{kprj} u_{lqs}$$

$$\begin{aligned}
& +6u^{ij}u_{kpr}u_{lqs}u^{kq_1}u_{abi}u^{bl}u_{pc}u_{cdj}u^{dg}u_{rs} \\
& -3u^{ij}u_{kpr}u_{lqs}u^{ka}u_{abij}u^{bl}u_{pq}u_{rs} \\
& +3u^{ij}u_{kpr}u_{lqs}u^{kg}u_{gmj}u^{ma}u_{abi}u^{bl}u_{pq}u_{rs} \\
& +3u^{ij}u_{kpr}u_{lqs}u^{ka}u_{abi}u^{bg}u_{gmj}u^{ml}u_{pq}u_{rs}
\end{aligned} \tag{3.4}$$

bulunur.

(3.4) de $u^{ij}u_{kprij}$ nin (3.3) deki eşitini yazalım.

$$\begin{aligned}
u^{ij}u_{ij} &= 2u^{kl}u_{pqrs}u_{lqs}[(\log\psi)_{kpr} + 3u^{ia}u_{bj}u_{abr}u_{kpij} - 2u^{ic}u_{da}u_{bj}u_{cdr}u_{abp}u_{kij}] \\
& + 2u^{ij}u_{kl}u_{pqrs}u_{kprij}u_{lqs} - 12u^{ij}u_{ka}u_{abi}u^{bl}u_{pqrs}u_{kprj}u_{lqs} \\
& + 6u^{ij}u_{kpr}u_{lqs}u^{ka}u_{abi}u^{bl}u_{pc}u_{cdj}u^{dq}u_{rs} \\
& - 3u^{ij}u_{kpr}u_{lqs}u^{ka}u_{abij}u^{bl}u_{pqrs} \\
& + 3u^{ij}u_{kpr}u_{lqs}u^{kg}u_{gmj}u^{ma}u_{abi}u^{bl}u_{pqrs} \\
& + 3u^{ij}u_{kpr}u_{lqs}u^{ka}u_{abi}u^{bg}u_{gmj}u^{ml}u_{pqrs}
\end{aligned}$$

işlemi yaptığımız x noktasında (uygun bir dönmeden sonra) u_{ij} nin köşegensel olduğunu kabul edebiliriz. Buna göre

$$\begin{aligned}
u^{ij}u_{ij} &= 6 \frac{u_{kpr}u_{ijr}u_{kpij}}{u_{kk}u_{pp}u_{rr}u_{ii}u_{ij}} - 4 \frac{u_{kpr}u_{iar}u_{ajp}u_{kij}}{u_{kk}u_{pp}u_{rr}u_{ii}u_{aa}u_{rr}} \\
& + 2 \frac{u_{kpr}(\log\psi)_{kpr}}{u_{kk}u_{pp}u_{rr}} + 2 \sum \frac{u_{kpr}^2}{u_{kk}u_{pp}u_{rr}u_{ii}} \\
& - 12 \frac{u_{kli}u_{lpr}u_{kpr}}{u_{kk}u_{ll}u_{pp}u_{rr}u_{ii}} + 6 \frac{u_{kpr}u_{lqr}u_{kli}u_{pqi}}{u_{kk}u_{pp}u_{rr}u_{ll}u_{qq}u_{ii}} \\
& - 3 \frac{u_{kpr}u_{lpr}u_{klij}}{u_{kk}u_{pp}u_{rr}u_{ll}u_{ii}} + 6 \frac{u_{kpr}u_{lpr}u_{kai}u_{ali}}{u_{kk}u_{pp}u_{rr}u_{ll}u_{ii}u_{aa}}
\end{aligned}$$

buluruz. (3.3) den

$$\frac{u_{kpr}^u u_{lpr}^u u_{klii}^u}{u_{kk}^u u_{pp}^u u_{rr}^u u_{ll}^u u_{ii}^u} = \frac{u_{kpr}^u u_{lpr}^u}{u_{kk}^u u_{pp}^u u_{rr}^u u_{ll}^u} \left(\frac{u_{kab}^u u_{lab}^u}{u_{aa}^u u_{bb}^u} (\log \psi)_{kl} \right)$$

yazabiliriz. Bunu yerine koyup, kareye tamamlarsak

$$\begin{aligned} u^{ij} \sigma_{ij} &= 2 \sum \frac{1}{u_{ii}^u u_{kk}^u u_{pp}^u u_{rr}^u} (u_{kpri}^u - \frac{1}{2u_{ll}^u} (u_{kli}^u u_{plr}^u + u_{pli}^u u_{klr}^u + u_{rli}^u u_{kpl}^u))^2 \\ &- \frac{1}{2} \frac{1}{u_{ii}^u u_{kk}^u u_{pp}^u u_{rr}^u} \left| \sum \frac{1}{u_{ll}^u} (u_{kli}^u u_{plr}^u + u_{pli}^u u_{klr}^u + u_{rli}^u u_{kpl}^u) \right|^2 \\ &-4A + 6A + \frac{2 u_{kpr}^u (\log \psi)_{kpr}}{u_{kk}^u u_{pp}^u u_{rr}^u} - \frac{3 u_{kpr}^u u_{lpr}^u}{u_{kk}^u u_{pp}^u u_{rr}^u u_{ll}^u} \times \left(\frac{u_{kab}^u u_{lab}^u}{u_{aa}^u u_{bb}^u} + (\log \psi)_{kl} \right) \\ &+ 6B \end{aligned} \quad (3.5)$$

elde edilir. Burada

$$A = \frac{u_{kpr}^u u_{lpr}^u u_{kli}^u u_{pqi}^u}{u_{kk}^u u_{pp}^u u_{rr}^u u_{ll}^u u_{ii}^u u_{qq}^u}, \quad B = \frac{u_{kpr}^u u_{lpr}^u u_{kai}^u u_{lai}^u}{u_{kk}^u u_{pp}^u u_{rr}^u u_{ll}^u u_{aa}^u u_{ii}^u}$$

dir. Böylece

$$\begin{aligned} u^{ij} \sigma_{ij} &\geq -C - C\sigma - \frac{1}{2} \frac{1}{u_{ii}^u u_{kk}^u u_{pp}^u u_{rr}^u} \times \left| \sum \frac{1}{u_{ll}^u} (u_{kli}^u u_{plr}^u + u_{pli}^u u_{klr}^u + u_{rli}^u u_{kpl}^u) \right|^2 \\ &+ 3B + 2A \\ &= -C - C\sigma - \frac{3}{2} B - 3A + 3B + 2A \end{aligned}$$

ve karenin açılması ile

$$= \frac{1}{2} B - C - C\sigma + \frac{1}{2} (B-A) \quad (3.6)$$

bulunur.

Lemma 3.1 $B \geq A$.

İspat: Uygunluk için,

$$u_{kpr} (u_{kk} u_{pp} u_{rr})^{-1/2} = v_{kpr}$$

alalım. v bütün indislere göre simetrik olmak üzere

$$\sum_{j,kl} | \sum_r (v_{jri} v_{rkl} + v_{jrk} v_{ril} - 2 v_{jrl} v_{rik}) |^2 = 6B - 6A$$

dan

$$B = v_{kpr} v_{lpr} v_{kai} v_{lai} \geq v_{kpr} v_{lqr} v_{kli} v_{pqi} = A$$

bularak lemma 3.1'ri ispatlamış oluruz.

Bu değeri (3.5) de yerine koyarak uygun C sabiti ile

$$u^{ij} \sigma_{ij} \geq \frac{1}{2} B - C \sigma - C \quad (3.7)$$

buluruz. Son olarak

$$\begin{aligned} B &= \sum_{k,l} | \sum_{p,r} v_{kpr} v_{lpr} |^2 \\ &\geq \sum_k | \sum_{p,r} v_{kpr}^2 |^2 \end{aligned}$$

Schwarz eşitsizliği ile

$$\begin{aligned} &\geq \frac{1}{n} \left(\sum_{k,p,r} v_{kpr}^2 \right)^2 \\ &= \frac{1}{n} \left(\sum_{k,p,r} \frac{1}{u_{kk} u_{pp} u_{rr}} u_{kpr}^2 \right)^2 \\ &= \frac{1}{n} \sigma^2 \end{aligned}$$

olduğunu görürüz. Bulunan bu değeri (3.6) da yerine koyarak, uygun C_3 sabiti için

$$u^{ij} \sigma_{ij} \geq \frac{1}{4n} \sigma^2 - C$$

buluruz. Böylece (3.2) ispatlanır.

lemma 3.2 Ω bölgesinde, σ

$$A\sigma = a^{ij}(x)\sigma_{ij} + a^i(x)\sigma_i \geq c_1\sigma^2 - c_2$$

eliptik eşitsizliği sağlasın. Burada A katsayıları sınırlı olan düzgün eliptik operatör ve $c_1 > 0$, c_2 sabitlerdir. c_3 sabiti sadece düzgün eliptikliğe, A'nın katsayıları üzerindeki sınıra, c_1 re, c_2 ye ve Ω bağlı olmak üzere

$$\sigma(x) \leq \frac{c_3}{d^2(x)} \quad (3.2b)$$

elde ederiz.

İspat: σ yı hesaplamak için, sınıra $2R$ uzaklığında başlangıç noktası olan, bir $y \in \Omega$ noktasını alalım.

$$|x| < R \text{ de } \zeta = R^2 - |x|^2$$

$$|x| \geq R \text{ için } \zeta = 0$$

fonksiyonlarını kullanacağız. Burada

$$\tau = \zeta^2 \sigma$$

konumunu yapalım. $|x| \leq R$ için, L düzgün eliptik operatörü göstermek üzere

$$L\sigma \geq c_1\sigma^2 - c_2$$

$$c_1\sigma^2 \leq c_2 + L\sigma$$

olduğunu biliyoruz ve $\sigma = \tau \zeta^{-2}$ değerini yerine yazarsak

$$\begin{aligned} c_1(\tau\zeta^{-2})^2 &\leq c_2 + L(\tau\zeta^{-2}) \\ &= c_2 + \tau_{ij} \times \zeta^{-2} - 2\tau_i \zeta^{-3} \zeta_{j-2} \tau_j \zeta^{-3} \zeta_i + 6 \tau_i \zeta^{-4} \zeta_j \zeta_{i-2} \zeta^{-3} \tau_{\zeta_i} \\ &= c_2 + \zeta^{-2} L\tau - 2\zeta^{-3} a^{ij} \zeta_i \tau_j + \tau L(\zeta^{-2}) \end{aligned} \quad (3.8)$$

buluruz.

τ , $|x| \leq R$ de $\bar{x}$ noktasında maksimum değerini alsın. Buna göre, $\tau_j = 0$ ve $L\tau \leq 0$ dır. (3.8) de bu değerleri yazarsak $\bar{x}$ noktasında, uygun C için

$$\begin{aligned} c_1 \tau^2 &\leq c_2 \zeta^4 + \tau \zeta^4 L (\zeta^{-2}) \\ &= c_2 \zeta^4 - 2\tau \zeta a^{ij} \zeta_{ij} + 6\tau a^{ij} \zeta_i \zeta_j - 2\tau \zeta a^i \zeta_i \\ &\leq C (R^8 + R^2 \tau + R^3 \tau) \end{aligned}$$

elde ederiz.

$R \leq \text{çap}(\Omega)$ olduğundan, farklı bir C için

$$\tau(\bar{x}) \leq CR^4$$

çıkar. Aynı sınır $\tau(0)$ içinde geçerli olmalıdır. Böylece

$$R^4 \sigma(0) \leq CR^2$$

$$\sigma(0) \leq \frac{C}{R^2}$$

bularak (3.2b) yi elde etmiş oluruz.

4. BAZI ÜÇÜNCÜ TÜREVLER İÇİN TEK TARAFLI SINIR KESTİRİMLERİ

Bu bölümde, sınır üzerinde bir nokta komşuluğunda yerel inceleme yapacağız. Bu noktayı başlangıç noktası ve $\Omega : \{x_n > \rho(x')\}$ bölgesini de başlangıç noktası komşuluğunda alalım. $\alpha < n$ $T = \partial_\alpha + \rho_\alpha \partial_n$ bir diferensiyel operatörü göstermek üzere sınırdaki teğet rolü oynasın.

Önce sınırdaki yukarıdan

$$-\partial_\nu T^2 u \leq K \quad (4.1)$$

kestirimini bulmak için $LT^2 u$ yu hesaplayacağız ve uygun bir engel fonksiyonu oluşturacağız. ν birim dış normaldir. Başlangıç noktasındaki kestirimi çıkaracağız. Ancak, başlangıç noktası komşuluğundaki herhangi bir nokta için de benzer hesaplar geçerlidir. Şimdi

$$(\partial_n T^2 u)(0) \leq K \quad (4.1a)$$

kestirimini bulacağız.

$\log \det(u_{ij}) = \log \psi$ denkleminde T 'yi uygulayalım.

$$\begin{aligned} T(\log \det(u_{ij})) &= \frac{T(\det(u_{ij}))}{\det(u_{ij})} \\ &= \frac{1}{\det(u_{ij})} \left(\begin{array}{cccc|c} T u_{11} & u_{12} & \dots & u_{1n} & \\ T u_{21} & u_{22} & & u_{2n} & + \dots + \\ T u_{n1} & u_{n2} & & u_{nn} & \\ \hline u_{11} & u_{12} & \dots & T u_{1n} & \\ u_{21} & u_{22} & \dots & T u_{2n} & \\ \vdots & & & & \\ u_{n1} & u_{n2} & \dots & T u_{nn} & \end{array} \right) \end{aligned}$$

$$= \frac{1}{\det(u_{ij})} [(T u_{11} A_{11} + T u_{21} A_{21} + \dots + T u_{n1} A_{n1}) + \dots \\ + (T u_{1n} A_{1n} + T u_{2n} A_{2n} + \dots + T u_{nn} A_{nn})]$$

$A = (\det H) \cdot H^{-1}$ olduğundan,

$$= u^{11} T u_{11} + u^{21} T u_{21} + \dots + u^{n1} T u_{n1} + \dots + u^{1n} T u_{1n} + u^{2n} T u_{2n} + \dots \\ + u^{nn} T u_{nn} = \sum_i \sum_j u^{ij} T u_{ij}$$

bularak,

$$u^{ij} T u_{ij} = T (\log \psi)$$

elde ederiz.

$$[\partial_i \partial_j, T] = (\partial_i \partial_j T - T \partial_i \partial_j) \\ = \partial_\alpha \partial_i \partial_j + \rho_{\alpha ij} \partial_n + \rho_{\alpha j} \partial_n \partial_i + \rho_{\alpha i} \partial_n \partial_j + \rho_\alpha \partial_i \partial_j \partial_n \\ - \partial_\alpha \partial_i \partial_j - \rho_\alpha \partial_n \partial_i \partial_j \quad (4.2) \\ = \rho_{\alpha i} \partial_n \partial_j + \rho_{\alpha j} \partial_n \partial_i + \rho_{\alpha ij} \partial_n$$

komütatörü gösterebiliriz. Buna göre

$$u^{ij} \partial_i \partial_j (T u) = u^{ij} T u_{ij} + u^{ij} \rho_{\alpha i} u_{nj} + u^{ij} \rho_{\alpha j} u_{ni} + u^{ij} \rho_{\alpha ij} u_n$$

dir.

T yi bir kez daha uygulayalım.

$$T (u^{ij}) \partial_i \partial_j T u + u^{ij} T \partial_i \partial_j T u = T (u^{ij}) T u_{ij} + u^{ij} T^2 u_{ij} \\ + T (u^{ij}) [\rho_{\alpha i} u_{nj} + \rho_{\alpha j} u_{ni} + \rho_{\alpha ij} u_n] \\ + u^{ij} [\rho_{\alpha i} T u_{nj} + \rho_{\alpha j} T u_{ni} + \rho_{\alpha ij} T u_n] \\ + u^{ij} [T \rho_{\alpha i} u_{nj} + T \rho_{\alpha j} u_{ni} + T \rho_{\alpha ij} u_n]$$

$$\begin{aligned}
u^{ij} T \partial_i \partial_j T u &= -T(u^{ij}) \partial_i \partial_j T u + T(u^{ij}) T u_{ij} + u^{ij} T^2 u_{ij} \\
&+ T(u^{ij}) (\rho_{\alpha i} u_{nj} + \rho_{\alpha j} u_{ni} + \rho_{\alpha ij} u_n) \\
&+ u^{ij} \rho_{\alpha i} T u_{nj} + u^{ij} \rho_{\alpha j} T u_{ni} + f
\end{aligned}$$

$|u|_2 \leq K$ olduğundan f bir sınırlı fonksiyondur.

$$\begin{aligned}
&= -T(u^{ij}) [\partial_i \partial_j T u - T u_{ij}] + u^{ij} T^2 u_{ij} \\
&+ T(u^{ij}) [\rho_{\alpha i} u_{nj} + \rho_{\alpha j} u_{ni} + \rho_{\alpha ij} u_n] \\
&+ u^{ij} \rho_{\alpha i} T u_{nj} + u^{ij} \rho_{\alpha j} T u_{ni} + f \\
&= -T(u^{ij}) [\rho_{\alpha i} u_{nj} + \rho_{\alpha j} u_{ni} + \rho_{\alpha ij} u_n] + u^{ij} T^2 u_{ij} \\
&+ T(u^{ij}) [\rho_{\alpha i} u_{nj} + \rho_{\alpha j} u_{ni} + \rho_{\alpha ij} u_n] \\
&+ u^{ij} \rho_{\alpha i} T u_{nj} + u^{ij} \rho_{\alpha j} T u_{ni} + f \\
&= u^{ij} T^2 u_{ij} + u^{ij} \rho_{\alpha i} T u_{nj} + u^{ij} \rho_{\alpha j} T u_{ni} + f
\end{aligned}$$

Komütatörü kullanarak,

$$\begin{aligned}
u^{ij} T \partial_i \partial_j T u &= u^{ij} [\partial_i \partial_j T - (\rho_{\alpha i} \partial_n \partial_j + \rho_{\alpha j} \partial_n \partial_i + \rho_{\alpha ij} \partial_n)] T u \\
&= u^{ij} \partial_i \partial_j T^2 u - u^{ij} \rho_{\alpha i} (T u)_{nj} - u^{ij} \rho_{\alpha j} (T u)_{ni} - u^{ij} \rho_{\alpha ij} (T u)_n
\end{aligned}$$

$$u^{ij} \partial_i \partial_j T^2 u = u^{ij} T \partial_i \partial_j T u + u^{ij} \rho_{\alpha i} (T u)_{nj} + u^{ij} \rho_{\alpha j} (T u)_{ni} + u^{ij} \rho_{\alpha ij} (T u)_n$$

$$\begin{aligned}
L T^2 u &= u^{ij} T^2 u_{ij} + u^{ij} \rho_{\alpha i} T u_{nj} + u^{ij} \rho_{\alpha j} T u_{ni} + f + u^{ij} \rho_{\alpha i} (T u)_{nj} \\
&+ u^{ij} \rho_{\alpha j} (T u)_{ni} + u^{ij} \rho_{\alpha ij} (T u)_n
\end{aligned}$$

$$L T^2 u \geq -C$$

bulunur.

ε küçük pozitif sabit olmak üzere;

$$\Omega_\varepsilon = \Omega \cap \{x_n < \varepsilon\}$$

bölgesinde

$$w = T^2\phi + ax_n - b(u - u(0)) - \sum x_j u_j(0)$$

fonksiyonunu engel fonksiyonu olarak alacağız.

Sınırdaki $T^2u = T^2\phi$ olduğu için, b 'yi yeterince büyük bir sabit olarak seçerek, Ω_ε da

$$Lw = L T^2\phi - nb \leq -C \leq L T^2u$$

elde ederiz. Demek ki, b nin bir seçimi için $\partial\Omega_\varepsilon$ da

$$w \geq T^2u$$

olacak şekilde a yı seçebiliriz. Böylece w bir üst engel fonksiyondur. Eşitlik başlangıç noktasında geçerli olmak üzere.

$\bar{\Omega}_\varepsilon$ da

$$T^2u \leq w$$

buluruz. Buna göre

$$\begin{aligned} \partial_n T^2(0) &\leq \partial_n w(0) \\ &\leq a + \partial_n T^2\phi(0) \\ &\leq K \end{aligned}$$

dan (4.1a) bulunur.

Gelecek bölümde (4.1) rin nasıl kullanıldığını göreceğiz. Önce bunu tekrar formüle edeceğiz. Sınırdaki sıfır noktası komşuluğunda $\partial_n T^2u = T^2u_n$ olduğundan

$$T^2u_n \leq K$$

dır ve $w = u_n$

$$L u_n = (\log \psi)_n$$

lineer denklemini sağlar.

Gelecek bölümün önemli lemmasının doğrudan uygulaması için, sıfır noktası komşuluğunda sınırı daraltmak uygundur. Buna göre $\alpha < n$ için

$$y: y_\alpha = x_\alpha \quad \text{ve} \quad y_n = x_n - \rho(x')$$

olarak yeni değişkenleri tanımlayalım. Sonra,

$$v = K \sum_1^{n-1} y_\alpha^2 - w \quad (4.4)$$

$$w = u_n$$

konumunu yapalım. $|x| \leq \delta$, $x_n \geq 0$ yarı yuvarında $L = a^{ij}(x) \partial_i \partial_j$ düzgün eliptik operatör olsun. Büyük K sabiti için,

$$\begin{aligned} Lv &= a^{ij} v_{ij} = a^{ij} (2K - (\partial_i \partial_j T^2 \phi - bu_{ij})) \\ &= a^{ij} (2K - \partial_i \partial_j T^2 \phi + bu_{ij}) \end{aligned}$$

$$|Lv| = |a^{ij}| (2K - K_1 + bK_2)$$

$$\leq C_1 \cdot K$$

$$|Lv| \leq C$$

(4.5)

Aynı zamanda

$$|v| + |\nabla v| \leq K$$

(4.6)

olduğunu gösterebiliriz.

$$\begin{aligned} |v| &= |K \sum y_\alpha^2 - u_n| \\ &\leq |K \sum y_\alpha^2| + |u_n| \end{aligned}$$

$$\leq C_1 + C_2 \leq K_1$$

dir. $v(y', 0)$ konveks fonksiyon olduğundan $|\nabla v|$ hesaplamak için, $|v|$ yi hesaplamak yeterli olacaktır.

$$-v_p = v_n(o) = -w_n(o) = -u_{nn}(o)$$

$$|-v_p| = |v_n(o)| = |-u_{nn}(o)| = |u_{nn}(o)| \leq c_3$$

olduğundan $|\nabla v| \leq K_2$ dir.

Buradan

$$|v| + |\nabla v| \leq K_1 + K_2 \leq K$$

bulunur.

Her (y', o) için

$$v_{ij}(y', o) \geq 0$$

olduğundan

$v(y', o)$ konveks bir fonksiyondur.

(4.7)

5. BİR LEMMA

Bu bölümde, önemli sonuç çıkaracağız. Önceki bölümde (4.5)-(4.7) formüllerini sağlayan (4.4) ile verilen v fonksiyonunu alacağız. Bu sonuç v ye uygulandığı zaman $\alpha < n$ için $x_n = 0$ üzerinde v_α nın sürekliliğinin logaritmik modülünü verecektir.

Lemmayı $\mathbb{R}^n = \{ |x| < R, x_n > 0 \}$ de bulunan B_R^+ yarıyvarının da $a \leq 0$, $|a^i|$, $|a| \leq M$ olmak üzere,

$$L = a^{ij}(x) \partial_i \partial_j + a^i(x) \partial_i + a(x)$$

$$M^{-1} |\xi|^2 \leq a^{ij}(x) \xi_i \xi_j \leq M |\xi|^2 \quad (5.1)$$

genel düzgün eliptik operatör için formüle edeceğiz.

Lemma 5.1 $v \in C^2(B_R^+) \cap C^1(\overline{B_R^+})$ fonksiyonu

- (i) $Lv \leq C$.
- (ii) B_R^+ da, $|v| \leq C$
- (iii) $|\nabla_{x'} v(x' \cdot 0)| \leq C$,
- (iv) $v_n(x' \cdot 0) \leq C$,
- (v) $v(x' \cdot 0)$ konveks

koşullarını sağlasın. O zaman $\bar{C}$ sabiti, sadece n, M, R, C lere bağlı olmak üzere $|x'|$, $|\bar{x}'| \leq \frac{1}{2} R$ için

$$|\nabla_{x'} v(x' \cdot 0) - \nabla_{x'} v(\bar{x}' \cdot 0)| \leq \frac{\bar{C}}{1 + |\log |x' - \bar{x}'||} \quad (5.2)$$

dir.

İspat: $R < 1$ kabul edebiliriz. $x' = 0$ ve $|\bar{x}'|$ yü, $|\bar{x}'| \leq \frac{1}{2} \delta < \frac{1}{R}$ olacak şekilde küçük sabit için, (5.2) yi ispatlamak yeterlidir. Bir afin fonksiyonu çıkardıktan sonra

$v(o) = |\nabla_{x'} v(o)| = 0$ olduğunu kabul edebiliriz.

Üstelik koordinatları döndürdükten sonra, $\alpha > 0$ olmak üzere

$$\nabla_{x'} v(\bar{x}', o) = (\alpha, o, \dots, o)$$

kabul edebiliriz. (iii) den $\alpha \leq C$ elde ederiz. $\alpha = 0$ hali aşikârdır. Varsayımlar (5.2) de yerine konularak,

$$\alpha \leq \frac{\bar{c}}{|\log|\bar{x}'||} \quad (5.2)'$$

eşitsizliğini ispatlayalım.

$v(x', o)$ konveks fonksiyonun $(\bar{x}', o)$, $v(\bar{x}', o)$ noktasındaki teğeti

$$y = v(\bar{x}', o) + \nabla_{x'} v(\bar{x}', o)(x' - \bar{x}')$$

olmak üzere konvekslikten dolayı $v(x', o) - y \geq 0$ ve $v(x', o) \geq 0$ dir. Buna göre

$$\begin{aligned} v(x', o) &\geq v(\bar{x}', o) + (\alpha, o, \dots, o)(x_1 - \bar{x}_1, x_2 - \bar{x}_2, \dots, x_{n-1} - \bar{x}_{n-1}) \\ &= v(\bar{x}', o) + \alpha(x_1 - \bar{x}_1) = \alpha(x_1 - \beta) \end{aligned} \quad (5.3)$$

dir. β burada belirlidir. $x = o$ ve $x = \bar{x}$ alarak (5.3) de yerine koyalım. Birincisinden $v(o) = 0$ ve $v(\bar{x}', o) \geq 0$ olduğundan

$$\begin{aligned} 0 &\geq \alpha(-\beta) \\ 0 &\leq \alpha\beta \quad \Rightarrow \quad 0 \leq \beta \end{aligned}$$

ikincisinden
$$v(\bar{x}', o) - v(\bar{x}', o) \geq \alpha(\bar{x}_1 - \beta)$$

$$(\bar{x}_1 - \beta) \geq 0$$

$$\bar{x}_1 - \beta \geq 0 \quad \Rightarrow \quad \bar{x}_1 \geq \beta$$

Böylece

$$0 \leq \beta \leq \bar{x}_1 \quad (5.3)'$$

buluruz.

$$h(x', x_n) = \frac{1}{2} \alpha [(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^{1/2} + \frac{1}{2} \alpha (x_1 - \beta) - \frac{1}{2} \alpha \epsilon x_n \log [(x_1 - \beta)^2 + x_n^2] - D(x_n + |x'|)^2 - \epsilon x_n^2$$

engel fonksiyonunu düşünelim. (i) den

$$Lh \geq C \quad (5.5)$$

ve $\partial(B_\delta^+)$ da

$$h \leq v \quad (5.6)$$

olacak şekilde $0 < \epsilon$, $\delta < 1 \leq D$ ve E sabitleri, sadece n, M, R, C 'ye bağlı olarak seçebiliriz.

Maksimum ilkesi kullanılırsa B_δ^+ da $h \leq v$ dir. h fonksiyonun da $x' = 0$ alalım sonra x_n ne bölerek $x_n \rightarrow 0$ götürelim. Buna göre, $\beta > 0$ için

$$h_n(0) = -D - \alpha \epsilon \log \beta$$

elde ederiz. (IV) den

$$h_n(0) \leq v_n(0) \leq C$$

böylece

$$-D - \alpha \epsilon \log \beta \leq C$$

dir. Yukarıdaki eşitsizlikten

$$\alpha \leq \frac{C + D}{-\epsilon \log \beta}$$

$0 < \beta < 1$ alınır, $\log \beta$ negatiftir. (5.3)' kullanarak

$$\alpha \leq \frac{C + D}{\epsilon |\log \beta|} \leq \frac{C + D}{\epsilon |\log |\bar{x}'||}$$

bulunur. Böylece (5.2)' nün ispatını tamamlarız.

(5.5), (5.6) yı direkt hesaplayarak görebiliriz. L düzgün eliptik operatörün, Lineer olduğu gözönüne alınarak, (5.5) $L([(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^{1/2})$ ve $L(x_n \log [(x_1 - \beta)^2 + x_n^2])$ nın toplamı olarak hesaplayabiliriz.

$$\begin{aligned} \frac{\partial}{\partial x_i} [(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^{1/2} &= [(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^{-1/2} \cdot (x_1 - \beta) + [(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^{-1/2} \cdot x_n \\ &= [(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^{-1/2} \cdot (x_1 - \beta + x_n) \\ \frac{\partial^2}{\partial x_i \partial x_j} [(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^{1/2} &= -\frac{1}{2} [(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^{-3/2} \cdot 2(x_1 - \beta) [x_1 - \beta + x_n] \\ &\quad - \frac{1}{2} [(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^{-3/2} \cdot x_n [x_1 - \beta + x_n] \\ &\quad + 2 [(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^{-1/2} \\ &= \frac{2}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^{1/2}} \left[1 - \frac{[x_1 - \beta + x_n]^2}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]} \right] \\ L([(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^{1/2}) &= a^{ij}(x) \frac{2}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^{1/2}} \left[1 - \frac{[x_1 - \beta + x_n]^2}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]} \right] \\ &\quad + a^i(x) \frac{[x_1 - \beta + x_n]}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^{1/2}} + a(x) \\ &\cong c_1 \left[\frac{2}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^{1/2}} \left(1 - \frac{[x_1 - \beta + x_n]^2}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]} \right) \right. \\ &\quad \left. + [x_1 - \beta + x_n] + 1 \right] \\ &\cong \frac{c_0}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^{1/2}} \end{aligned}$$

$$\frac{\partial}{\partial x_i} [x_n \log(x_1 - \beta)^2 + x_n^2] = \log [(x_1 - \beta)^2 + x_n^2] + \frac{2x_n^2}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]} + \frac{2(x_1 - \beta) x_n}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]}$$

$$\frac{\partial^2}{\partial x_i \partial x_j} [x_n \log(x_1 - \beta)^2 + x_n^2] = \frac{2x_n}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]} + \frac{2(x_1 - \beta)}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]} + \frac{(4x_n + 2x_1 - 2\beta)[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2] - 2x_n \cdot 2x_n [x_n + x_1 - \beta]}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^2}$$

$$+ \frac{2x_n [(x_1 - \beta)^2 + x_n^2] - 2(x_1 - \beta) \cdot 2x_n [x_n + x_1 - \beta]}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^2}$$

$$= \frac{2[x_1 - \beta + x_n]}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]} + \frac{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^2} (6x_n + 2x_1 - 2\beta)$$

$$- \frac{4x_n [x_n + x_1 - \beta] (x_n + x_1 - \beta)}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^2}$$

$$|L(x_n \log [(x_1 - \beta)^2 + x_n^2])| = |a^{ij}(x) \left(-\frac{2(x_1 - \beta + x_n)}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]} + \frac{6x_n + 2x_1 - 2\beta}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]} - 4x_n \frac{(x_n - x_1 - \beta)^2}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]} \right)$$

$$+ a^i(x) (\log [(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]) + \frac{2x_n [x_n + x_1 - \beta]}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]} + a(x) |$$

$$\leq C_1 \left| \frac{2(x_1 - \beta + x_n)}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]} + \frac{6x_n + 2x_1 - 2\beta}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]} - 4x_n \frac{(x_n - x_1 - \beta)^2}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^2} \right|$$

$$+ \log [(x_1 - \beta)^2 + x_n^2] + \frac{2x_n [x_n + x_1 - \beta]}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]} + 1 |$$

$$\leq \frac{C_1}{[(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]}$$

Önce, $\varepsilon > 0$ sabitini

$$L([(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]^{1/2} - \varepsilon x_n \log [(x_1 - \beta)^2 + x_n^2]) \geq 0$$

sağlayacak şekilde alınabilir. Sonra D sabiti 1 eşit ya da ondan daha büyük olarak seçilebildiğinden, (5.5) geçerli olacak şekilde E sabiti seçilebilir.

$x_n = 0$, $|x'| \leq \delta$ üzerinde (5.6) nın geçerli olduğunu görelim.

$x_n = 0$ üzerinde, $h = \alpha(x_1 - \beta) - D|x'|^2$ elde ederiz. Burada iki durum vardır.

1. Durum $x_1 - \beta > 0$.

$$h \leq \alpha(x_1 - \beta)$$

$$(5.3) \text{ ile } \leq v(x', 0)$$

dir.

2. Durum $x_1 - \beta \leq 0$.

$$h(x', 0) \leq 0 \leq v(x', 0)$$

dir.

D ve δ nın uygun seçimi ile sadece ∂B_δ^+ nın eğrisel kısmı olan S üzerinde (5.6) nın geçerli olduğunu görürüz.

Önce S üzerinde δ yı,

$$x_n + |x'|^2 - E x_n^2 > \frac{1}{2} \delta^2 .$$

sağlayacak şekilde alalım. S üzerinde

$$h \leq -c \leq v$$

olacak şekilde D yi büyük seçebiliriz.

Lemma 5.2. $w \in C^2(\mathbb{R}^n_+)$ fonksiyonu

$$L w = a^{ij}(x) w_{ij} \leq 0$$

sağlasın. Burada L düzgün eliptik operatör yani $m > 0$ için

$$\frac{1}{m} |\xi|^2 \leq a^{ij} \xi_i \xi_j \leq m |\xi|^2$$

dir. w $\mathbb{R}^n_+$ da Lipshitz sürekliliği ve v bir konveks fonksiyonu göstermek üzere

$$w(x', 0) \geq v(x')$$

olsun. Bu takdirde v bir afin fonksiyondur.

İspat: v nin bir afin fonksiyon olmadığını kabul edelim. v konveks fonksiyon olduğundan, v ve w ya uygun bir afin fonksiyon ekleyip, koordinatları döndürerek, $\alpha > 0$ için

$$w(x', 0) \geq v \geq \max\{\alpha x_1, 0\}$$

bulunur.

$$s = (x_1^2 + x_n^2)^{1/2} \quad \text{olmak üzere}$$

$$h_M(x) = \frac{1}{2} \alpha s + \frac{1}{2} \alpha x_1 - \alpha \epsilon x_n \log |x| + M x_n$$

tanımını yapalım. Önce $\epsilon > 0$ i M den bağımsız olarak yeterince küçük seçerek,

$$L h_M \geq 0$$

olduğunu görebiliriz.

$|x| = R, x_n > 0$ üzerinde

$$\begin{aligned} h_M &= \frac{1}{2} \alpha(s+x_1) + x_n (M - \alpha \varepsilon \log |x|) \\ &= \frac{1}{2} \alpha(s+x_1) + x_n (M - \alpha \varepsilon \log R) \end{aligned}$$

dir.

$$\frac{1}{2} \alpha(s+x_1) \leq \max\{\alpha x_1, 0\} + \alpha x_n$$

eşitsizliğin geçerli olduğunu görebiliriz.

$$\frac{1}{2} \alpha(\sqrt{x_1^2 + x_n^2} + x_1) \leq \max\{\alpha x_1, 0\} + \alpha x_n$$

Burada incelenecek iki durum vardır.

1- $x_1 < 0$ olması halinde

$-x_1 = x$ diyelim.

$$\frac{1}{2} \alpha(\sqrt{x^2 + x_n^2} - x) \leq \alpha x_n$$

$$\sqrt{x^2 + x_n^2} - x \leq 2x_n$$

$$\sqrt{x^2 + x_n^2} \leq 2x_n + x$$

$$x^2 + x_n^2 \leq x^2 + 4xx_n + 4x_n^2$$

2- $x_1 > 0$ olması halinde

$$\frac{1}{2} \alpha(\sqrt{x_1^2 + x_n^2} + x_1) \leq \alpha x_1 + \alpha x_n$$

$$\sqrt{x_1^2 + x_n^2} + x_1 \leq 2x_1 + 2x_n$$

$$\sqrt{x_1^2 + x_n^2} \leq x_1 + 2x_n$$

dir. Bundan dolayı

$$h_M \leq \max\{\alpha x_1, 0\} + x_n (M - \alpha \varepsilon \log R + \alpha)$$

w Lipschitz sürekliliği olarak verildiğinden, $\bar{L}$ w için Lipschitz sabiti olmak üzere

$$|w(x', 0) - w(x', x_n)| \leq \bar{L} |x_n|$$

dir.

$$\max\{\alpha x_1, 0\} \leq w(x', 0)$$

idi.

$$-\bar{L} x_n \leq w(x', 0) - w(x', x_n) \leq \bar{L} x_n$$

$$w(x', 0) \leq w(x', x_n) + \bar{L} x_n$$

Buna göre

$$h_M \leq \max\{\alpha x_1, 0\} + x_n (M - \alpha \varepsilon \log R) + \alpha x_n$$

$$\leq w(x', 0) + x_n (M - \varepsilon \alpha \log R) + \alpha x_n$$

$$\leq w(x', x_n) + x_n (M - \varepsilon \alpha \log R + \alpha + \bar{L})$$

elde edilir. Böylece yeterince büyük R için, $|x| = R$, $x_n > 0$ üzerinde

$$h_M \leq w$$

dir. Maksimum ilkesi ile, bütün M ler için R_+^n da

$$h_M \leq w$$

dir. Oysa M yi sonsuza götürürsek, h_M büyür. $h_M \leq w$ ile gelişir.

6. KESİN KONVEKS BİR ÇÖZÜM İÇİN VARLIK VE TEKLİK

(4.5)-(4.7) sağlayan (4.4) ile tanımlı v fonksiyonu-
nu düşünelim. Beşinci bölüme dönerek lemma 5.1 in uygulanabi-
bilir olduğunu ve bu lemmaya göre, $|y'|, |\bar{y}'| \leq c$ için,

$$|\nabla_{y'} v(y', 0) - \nabla_{y'} v(\bar{y}', 0)| \leq \frac{\bar{c}}{|\log|y' - \bar{y}'||}$$

$$\begin{aligned} \left| \nabla_{y'} v(y', 0) - \nabla_{y'} v(\bar{y}', 0) \right|^2 &= \sum_{\alpha < n} \left(\frac{\partial v}{\partial y_\alpha}(y', 0) - \frac{\partial v}{\partial y_\alpha}(\bar{y}', 0) \right)^2 \\ &\geq \left(\frac{\partial v}{\partial y_\alpha}(y', 0) - \frac{\partial v}{\partial y_\alpha}(\bar{y}', 0) \right)^2 \end{aligned}$$

$$|\nabla_{y'} v(y', 0) - \nabla_{y'} v(\bar{y}', 0)| \geq \left(\frac{\partial v}{\partial y_\alpha}(y', 0) - \frac{\partial v}{\partial y_\alpha}(\bar{y}', 0) \right)$$

$$\left| \frac{\partial v}{\partial y_\alpha}(y', 0) - \frac{\partial v}{\partial y_\alpha}(\bar{y}', 0) \right| \leq \frac{\bar{c}}{|\log|y' - \bar{y}'||} \quad (6.1)$$

olduğunu görürüz.

Yeni koordinatlarda u nun ikinci türevlerini hesap-
layalım. $\alpha < n$ için $x_\alpha = y_\alpha$ ve $y_n = x_n^{-\rho}(x')$ olduğunu
biliyoruz.

$$u(x_1, \dots, x_{n-1}, x_n^{-\rho}(x')) = u(y_1, \dots, y_{n-1}, x_n^{-\rho}(y'))$$

$x_n = 0$ ise $y_n = -\rho(y')$ dir.

Buna göre

$$u_\alpha = u_\alpha - \rho_\alpha u_n$$

ve

$$u_{x_\alpha x_\beta} = u_{y_\alpha y_\beta} - u_{y_\alpha y_n} \rho_\beta - u_{y_\beta y_n} \rho_\alpha + u_{y_n y_n} \rho_\alpha \rho_\beta - u_{y_n} \rho_{\alpha\beta}$$

$$u_{x_\alpha x_n} = u_{\bar{y}_\alpha y_n} - u_{y_n y_n}^{\rho_\alpha},$$

$$u_{x_n x_n} = u_{y_n y_n}$$

dir.

Sınırdaki yani $y_n = 0$ üzerinde; $u = \phi$ ve $\alpha, \beta < n$ için $u_{y_\alpha y_\beta} = \phi_{y_\alpha y_\beta}$ olduğunu biliyoruz. $\phi \in C^\infty(\bar{\Omega})$ olduğundan $u_{y_\alpha y_\beta}$ Lipschitz süreklidir.

(6.1) den $u_{y_\alpha y_n}$ nın bir sürekliliğinin logaritmik modülünü sağladığını görebiliriz.

$$v = K \sum y_\alpha^2 - u_n$$

$$\frac{\partial v}{\partial y_\alpha}(y', 0) = 2K y_\alpha(y', 0) - u_{n\alpha}(y', 0)$$

$$\frac{\partial v}{\partial y_\alpha}(\bar{y}', 0) = 2K \bar{y}_\alpha(\bar{y}', 0) - u_{n\alpha}(\bar{y}', 0)$$

$$|2K(y_\alpha(y', 0) - \bar{y}_\alpha(\bar{y}', 0)) - (u_{n\alpha}(y', 0) - u_{n\alpha}(\bar{y}', 0))| \leq \frac{\bar{c}}{|\log|y' - \bar{y}'||}$$

$$2K(y_\alpha(y', 0) - \bar{y}_\alpha(\bar{y}', 0)) - (u_{n\alpha}(y', 0) - u_{n\alpha}(\bar{y}', 0)) \leq \frac{\bar{c}}{|\log|y' - \bar{y}'||}$$

$$u_{n\alpha}(y', 0) - u_{n\alpha}(\bar{y}', 0) \geq - \frac{\bar{c}}{|\log|y' - \bar{y}'||} + 2K(y_\alpha - \bar{y}_\alpha) \quad (a)$$

$$2K(y_\alpha - \bar{y}_\alpha) - (u_{n\alpha}(y', 0) - u_{n\alpha}(\bar{y}', 0)) \geq - \frac{\bar{c}}{|\log|y' - \bar{y}'||}$$

$$u_{n\alpha}(y', 0) - u_{n\alpha}(\bar{y}', 0) \leq \frac{\bar{c}}{|\log|y' - \bar{y}'||} + 2K(y_\alpha - \bar{y}_\alpha) \quad (b)$$

$\bar{c}, |y'|, |\bar{y}'| \leq c$ ye bağlı olduğundan

(a) ve (b) de bulunan $2K(y_\alpha - \bar{y}_\alpha)$ sabiti

$$2K (y_\alpha - \bar{y}_\alpha) \leq \frac{C_1}{|\log |y' - \bar{y}'||} \quad \text{alınabilir. O halde,}$$

$$|u_{n\alpha}(y', 0) - u_{n\alpha}(\bar{y}, 0)| \leq \frac{C}{|\log |y' - \bar{y}'||}$$

dir. Başlangıç noktası komşuluğunda, $\det (u_{x_i x_j}) = \psi$ denklemini yeni koordinatlarla ifade edebiliriz. Bu denklemden yararlanarak, $u_{y_n y_n}$ bulabiliriz ve $u_{y_n y_n}$ nin sürekliliğın logaritmik modülünü sağladığını görebiliriz.

Böylece ilk Ω bölgesine dönerek, sınırda ikinci türevler, sabit bir sürekliliğın logaritmik modülüne sahiptirler. Başka bir ifadeyle, $\forall x, y \in \partial\Omega$ için (1.4) yi ispatlamış oluruz.

Lemma 6.1 $x \in \partial\Omega$, $y \in \bar{\Omega}$ için

$$\sum_{i,j} |u_{ij}(x) - u_{ij}(y)| \leq \frac{K}{1 + |\log |x - y||}$$

dir.

İspat: $x = 0$ ve $|y|$ nin küçük olduğunu kabul edebiliriz. Üstelik

$$u_{ij}(0) = \delta_{ij}$$

olacak şekilde kontrol altındaki değişkenin lineer dönüşümünü yapabiliriz. Dana önceden $|u_{ij}| \leq K$ ve sadece $T^2 u$ ikinci türevi için

$$L T^2 u \geq -C$$

olduğunu biliyoruz.

ν sınırda sıfır noktasında birim dış normal, γ sabit ve $\delta = |y|^{1/3}$ olacak şekilde küçük seçilsin.

$\bar{\Omega}$ da sabit düzgün konveks fonksiyonu, $\partial\Omega$ da sıfıra eşit ve $L\gamma \geq 1$ sağlayan bir fonksiyonu gösterebiliriz.

Buna göre

$$h(x) = T^2 u(o) + \frac{M}{|\log \delta|} - \frac{M}{\delta^2} x \cdot \gamma - Cg$$

fonksiyonunu gözönüne alalım. $x \in \partial\Omega$, $|x| < \delta$ için, (1.4) ile sınır noktaları için,

$$|T^2 u(x) - T^2 u(o)| \leq \frac{C}{|\log |x||} \leq \frac{C}{|\log \delta|}$$

yazabiliriz.

Bu sebeple $\Omega \cap \{|x| < \delta\}$ bölgesinde h fonksiyonu, $T^2 u$ için bir üst engel olduğunu aşağıdaki şekilde görebiliriz.

$$\begin{aligned} T^2 u(y) &\leq h(y) = T^2 u(o) + \frac{M}{|\log \delta|} - \frac{M}{\delta^2} y \cdot \gamma - Cg \\ T^2 u(y) - T^2 u(o) &\leq \frac{M}{|\log \delta|} - \frac{M}{\delta^2} |y| \cdot |\gamma| \cos \theta - Cg \\ &= M \left(\frac{1}{|\log \delta|} + \frac{1}{\delta^2} \cdot \delta^3 \right) - Cg \end{aligned}$$

M nin büyük seçimi ile ikinci kısım pozitif bulunduğundan, h bir üst engeldir. Özellikle

$$\begin{aligned} T^2 u(y) - T^2 u(o) &\leq M \left(\frac{1}{|\log \delta|} + \delta \right) - Cg \\ &\leq \frac{3M + M \frac{1}{3} |\log |y|| |y|^{1/3}}{|\log |y||} \end{aligned}$$

$$T^2 u(y) - T^2 u(o) \leq \frac{C}{|\log |y||} \quad (6.2)$$

çıkar.

Bir alt sınır bulmak için denklemi kullanalım. Koordinatların değişiminden sonra $\psi(o) = 1$ ve ψ Lipschitz sürekli olduğundan

$$|\psi(y) - \psi(o)| \leq C |y| \quad \text{den} \quad \psi(y) \geq 1 - C |y|$$

elde ederiz.

H'nin özdeğerleri $\lambda_1, \dots, \lambda_n$ ler olmak üzere $\psi(y) = \lambda_1 \dots \lambda_n$ dir. (6.2) ile her i için $\lambda_i(y)$ nin alt ve üst sınırını bulalım

$$T^2 u(y) \leq T^2 u(o) + \frac{C}{|\log|y||}$$

$$\begin{aligned} T^2 u(o) &= c_1^2 u_{11}(o) + \dots + c_n^2 u_{nn}(o) \\ &\geq c_o(c_1^2 + \dots + c_n^2) \end{aligned}$$

$$T^2 u(y) \leq 1 + \frac{C}{|\log|y||} = K \text{ diyelim.}$$

$T^2 u(y)$ ve H'nin bütün özdeğerleri yukarıdan aynı sabit olan K ile sınırlıdırlar. Buna göre,

$\forall i$ için

$$\lambda_i(y) \leq 1 + \frac{C}{|\log|y||}$$

üst sınırı buluruz. Aynı zamanda, $\forall i$ için,

$$\lambda_i(y) \geq 1 - \frac{C}{|\log|y||}$$

alt sınırı vardır. Böylece her T için

$$T^2 u(y) \geq 1 - \frac{C}{|\log|y||}$$

özellikle $u_{jj}(y)$ için geçerlidir. $i \neq j$ için $T = (1/\sqrt{2})(\partial_i \pm \partial_j)$ alalım.

$$T^2 u = \frac{1}{2} (u_{ii} + u_{jj}) \pm \frac{1}{2} u_{ij}$$

$$T^2 u(y) \geq 1 - \frac{C}{|\log|y||}$$

$$\frac{1}{2} (u_{ii}(y) + u_{jj}(y)) + u_{ij}(y) \geq 1 - \frac{C}{|\log|y||}$$

$$u_{ij}(y) \geq 1 - \frac{C}{|\log|y||} - \frac{1}{2} (u_{ii}(y) + u_{jj}(y))$$

$$u_{ij}(y) \geq - \frac{C}{|\log|y||} \dots\dots\dots (a)$$

$$T^2 u(y) \leq 1 + \frac{C}{|\log|y||}$$

$$\frac{1}{2}(u_{ii}(y) + u_{jj}(y)) + u_{ij}(y) \leq 1 + \frac{C}{|\log|y||}$$

$$u_{ij}(y) \leq 1 + \frac{C}{|\log|y||} - \frac{1}{2}(u_{ii}(y) + u_{jj}(y))$$

$$u_{ij}(y) \leq \frac{C}{|\log|y||} \dots\dots\dots (b)$$

(a) ve (b) den

$$|u_{ij}(y)| \leq \frac{C}{|\log|y||}$$

bulunur. (1.4)' nün ispatını tamamlamış oluruz.

(1.4) eşitsizliğinin ispatı ;

$d, \bar{d}, \delta$ hepsini küçük kabul edebileceğimiz, $d = d(x) \leq d(y) = \bar{d}$ ve $\delta = |x-y|$ ile $x, y \in \bar{\Omega}$ noktalarını düşünelim. Burada iki farklı durum vardır.

1. Durum $d \geq \delta^{1/2}$

Bu durumda, Ortalama değer teoremi ile (1.5) den

$$|u_{ij}(x) - u_{ij}(y)| \leq \frac{2C}{d} \delta$$

$$\leq 2C \cdot \delta^{1/2}$$

$$\leq \frac{K}{|\log \delta|}$$

elde ederiz.

2. Durum $d < \delta^{1/2}$

Bu durumda $d + \delta \leq 2\delta^{1/2}$, (1.4)' kullanarak

$$|u_{ij}(x) - u_{ij}(y)| \leq \frac{C}{|\log(\delta + d)|}$$

$$\leq \frac{C}{|\log(2\delta^{1/2})|}$$

$$\leq \frac{K}{|\log \delta|}$$

olduğunu görürüz

(1.2) denkleminin çözümlerinin varlık ispatı tamamlandıktan sonra, çözümün tekliğinin ispatını verelim.

u ve v (1.2) yi sağlayan kesin konveks iki çözüm olsun. $w = u - v$ den

$$Lw = a^{ij} w_{ij} = 0$$

sınırdaki

$$w = 0$$

dir. w maksimum değerini sınırdaki alır. Buna göre bölge içinde de $w = 0$ dir. O halde $u = v$ elde edilerek çözümün tekliği gösterilmiş olur.

Burada

$$\text{matris } a^{ij} = \int_0^1 \{t u_{ij} + (1-t)v_{ij}\} \text{ matrisinin kofaktör matrisi} \cdot dt$$

dir.

KAYNAKLAR DİZİNİ

- Aubin, T., 1981, Equations de Monge-Ampère réelles, Journal Of Functional Analysis, 41, 354-377.
- Caffarelli, L., Nirenberg, L., and Spruck, J., 1984, The Dirichlet Problem For Nonlinear Second-Order Elliptic Equations I. Monge-Ampère Equation, Communications on Pure and Applied Mathematics. 37, 369-402.
- Calabi, E., 1958, Improper affine hyperspheres of convex type and a generalization of a theorem by K. Jörgens, Michigan Math. J., 5, 105-126.
- Cheng, S.Y. and Yau, S.T., 1976, On the regularity of the solution of the n-dimensional Minkowski problem, Comm. Pure Appl. Math., 19, 495-516.
- Cheng, S.Y. and Yau, S.T., 1977, On the regularity of the Monge-Ampère equation $\det(\partial^2 u / \partial x_i \partial x_j) = F(x, u)$, Comm. Pure Appl. Math., 30, 41-68.
- Hacısalıhoğlu, H., H., 1980, Yüksek diferensiyel geometriye giriş, Fırat Üniversitesi Fen Fakültesi Yayınları, 439 s.
- Lions, P.L., 1981, Une methode nouvelle pour l'existence de solutions regulieres de l'equation de Monge-Ampère, C.R. Paris, 293, 589-592.
- Lions, P.L., 1983, Sur les équations de Monge-Ampère I, Manuscripta Math., 41, 1-43.
- Lions, P.L., 1985, Sur les equations de Monge-Ampère II, Arch. Rat. Mech. Anal., 89, 93-121.
- Nirenberg, L., 1974, Monge-Ampère equations and some associated problem in Geometry, Proc. Int. Congress of Mathematicians, Vancouver, 275-279.
- Pogorelov, A.V., 1971 a, On a regular solution of the n-dimensional Minkowski problem, Soviet Math. Dokl., 12, 1192-1196.

KAYNAKLAR DİZİNİ (Devam ediyor)

Pogorelov, A.V., 1971, b, On the regularity of generalized solutions of the equation $\det(\partial^2 u / \partial x_i \partial x_j) = \theta(x_1, \dots, x_n) > 0$, Soviet Math. Dokl., 12, 1436-1440.

Pogorelov, A.V., 1971 c, The dirichlet problem for the n-dimensional analogue of the Monge-Ampère equation, Soviet Math. Dokl., 12, 1727-1731.